VĂN HÓA

CƠ QUAN CỦA BỘ VĂN HÓA, THỂ THAO VÀ DU LỊCH

NĂM THỨ 69

THỨ SÁU

3.4.2026 (16.2 Bính Ngọ)

Số 40 (4331)

www.baovanhoa.vn

Email: baovanhoa@fpt.vn

Kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI đã sẵn sàng [3]

Phê duyệt điều chỉnh quy hoạch mạng lưới cơ sở văn hóa và thể thao thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045 [A, B, C, D]

BỘ VHTTDL DỰ THẢO ĐỀ XUẤT MỘT SỐ CƠ CHẾ, CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Tạo đột phá mạnh mẽ để văn hóa vươn tầm

[8+9]

Theo dự thảo, nhà nước hỗ trợ tiếp cận đất đai, mặt bằng sản xuất kinh doanh, cơ chế tài chính cho các tổ chức, cá nhân đầu tư xây dựng, phát triển hoặc hoạt động tại các cụm, khu công nghiệp sáng tạo về văn hóa. Trong ảnh: Một tập đoàn tư nhân đang đầu tư xây dựng Nhà hát Opera Hà Nội bên Hồ Tây

VĂN HÓA & **SUY NGẪM**

Về Chương trình hành động của Bộ VHTTDL

● **TS PHAN THANH HẢI**

Trong bối cảnh Nghị quyết Đại hội XIV của Đảng và đặc biệt là Nghị quyết số 80-NQ/TW của Bộ Chính trị đã xác lập một tầm nhìn mới về phát triển văn hóa, như một nền tảng tinh thần, một nguồn lực nội sinh và một động lực quan trọng của phát triển bền vững, việc Bộ VHTTDL ban hành Chương trình hành động triển khai là một bước đi tất yếu, mang ý nghĩa chiến lược.

Đây không chỉ là một văn bản hành chính, mà là một nỗ lực định hình lại cách thức tư duy, tổ chức và vận hành toàn bộ hệ thống VHTTDL trong giai đoạn mới. **(Xem tiếp trang 2)**

NGÀY HỘI DU LỊCH TP.HCM 2026:

Diện mạo mới trong bối cảnh mới

[6]

"Chỉ mong thế hệ trẻ không quên cội nguồn"

[4]

BÓNG ĐÁ VIỆT NAM:

Vươn tầm dưới thời HLV Kim Sang-sik

[14]

Chính thức mở tuyến du lịch biển xuyên vùng di sản giữa vịnh Hạ Long và vịnh Lan Hạ

Từ ngày 1.4, tỉnh Quảng Ninh và TP Hải Phòng chính thức triển khai phương án vận tải hành khách xuyên vùng di sản, khai thông tuyến du lịch biển giữa vịnh Hạ Long và vịnh Lan Hạ. Đây là bước đi quan trọng trong việc cụ thể hóa cam kết giữa hai địa phương nhằm phát huy giá trị Di sản thiên nhiên thế giới vịnh Hạ Long - Quần đảo Cát Bà đã được UNESCO công nhận.

Phó Chủ tịch UBND tỉnh Quảng Ninh Nguyễn Thị Hạnh khẳng định, việc "khai thông" tuyến du lịch này không chỉ mở ra tiềm năng phát triển lớn cho hai địa phương mà còn góp phần nâng cao giá trị khai thác di sản. Theo Ban Quản lý Di sản thế giới vịnh Hạ Long - Yên Tử, sau khi quy chế có hiệu lực, mỗi ngày vịnh Hạ Long dự kiến đón thêm từ 5.000 đến 6.000 lượt khách và trên 50 tàu nghỉ đêm từ phía vịnh Lan Hạ sang. Để đảm bảo vận hành hiệu quả, lãnh đạo UBND tỉnh Quảng Ninh yêu cầu các đơn vị liên quan khẩn trương thống nhất tiêu chuẩn phương tiện. Đặc biệt, các tàu du lịch phải đáp ứng nghiêm ngặt các quy định về an toàn kỹ thuật và bảo vệ môi trường theo Thông tư số 66/2025/TT-BXD của Bộ Xây dựng dành cho tàu lưu trú, nhà hàng nổi.

Bên cạnh việc tạo điều kiện thuận lợi tối đa về thủ tục cấp phép và liên thông giữa hai vịnh, các lực lượng chức năng như Biên phòng, Cảnh sát đường thủy và Cảng vụ sẽ tăng cường quản lý, xử lý nghiêm các vi phạm nhằm đảm bảo an ninh trật tự và môi trường kinh doanh du lịch lành mạnh. Việc thực hiện quy chế phối hợp đánh dấu bước tiến quan trọng trong việc xóa bỏ rào cản địa giới hành chính trong phát triển du lịch, tạo ra sản phẩm liên vùng hấp dẫn cho du khách trong nước và quốc tế.

V.D

TP.HCM tiếp tục thiếu giáo viên Âm nhạc, Mỹ thuật

Sở GD&ĐT TP.HCM vừa công bố kết quả tuyển dụng giáo viên đợt 2 năm học 2025 - 2026, cho thấy dù công tác tuyển dụng có nhiều chuyển biến, tình trạng thiếu giáo viên ở các môn nghệ thuật như Âm nhạc, Mỹ thuật vẫn tiếp diễn.

Năm học 2025 - 2026 là năm đầu tiên TP.HCM tổ chức tuyển dụng giáo viên theo quy mô toàn thành phố, áp dụng cho tất cả các bậc học từ mầm non đến THPT và giáo dục thường xuyên. Việc tập trung về một đầu mối giúp ngành giáo dục chủ động hơn trong điều tiết nguồn nhân lực, đáp ứng nhu cầu dạy học tại các trường. Theo báo cáo, nhu cầu tuyển dụng giáo viên đợt hai của toàn thành phố là hơn 1.400 người, song chỉ có 686 ứng viên trúng tuyển, đạt khoảng 49%. Tính chung cả hai đợt trong năm học, TP.HCM đã tuyển được 4.594 giáo viên, đạt khoảng 80% nhu cầu.

Tuy nhiên, ở các môn học đặc thù, đặc biệt là nhóm nghệ thuật, số lượng tuyển dụng được vẫn rất thấp so với nhu cầu. Cụ thể, môn Mỹ thuật cấp THCS cần tuyển 117 giáo viên nhưng chỉ có ba người trúng tuyển; môn Âm nhạc tuyển được tám giáo viên ở cả ba cấp học trong khi nhu cầu lên đến hơn 170 người. Theo Sở GD&ĐT, tình trạng thiếu giáo viên các môn nghệ thuật đã kéo dài nhiều năm, không chỉ tại TP.HCM mà còn ở nhiều địa phương khác. Nguyên nhân chủ yếu do nguồn đào tạo từ các trường sư phạm còn hạn chế, trong khi cơ hội việc làm ngoài ngành với mức thu nhập cao hơn khiến nhiều sinh viên không lựa chọn giảng dạy.

Trước thực trạng này, ngành giáo dục thành phố đang triển khai nhiều giải pháp nhằm bảo đảm hoạt động dạy và học; trong đó, tăng cường liên kết giữa các trường để chia sẻ giáo viên, rà soát và điều chuyển đội ngũ hiện có, đồng thời cho phép ký hợp đồng thỉnh giảng trong trường hợp chưa thể bổ sung biên chế.

B.H

Về Chương trình...

(Tiếp theo trang 1)

Nhìn tổng thể, có thể khẳng định Chương trình hành động lần này có tính toàn diện cao, thể hiện rõ tư duy tiếp cận hiện đại, liên ngành và có chiều sâu. Văn hóa không còn được nhìn như một lĩnh vực biệt lập, mà được đặt trong mối quan hệ hữu cơ với du lịch, thể thao, thông tin, công nghệ, giáo dục, kinh tế sáng tạo và hội nhập quốc tế. Tám nhóm nhiệm vụ trọng tâm bao quát từ đổi mới nhận thức, hoàn thiện thể chế, xây dựng con người và môi trường văn hóa, đến phát triển công nghiệp văn hóa, chuyển đổi số và nâng cao sức mạnh mềm quốc gia.

Đây là một cách tiếp cận đúng đắn. Văn hóa ngày nay không chỉ là "di sản để giữ gìn", mà còn là "tài nguyên để phát triển", "nội lực để cạnh tranh" và "ngôn ngữ để hội nhập". Việc đưa các nội dung như công nghiệp văn hóa, thị trường bản quyền, dữ liệu văn hóa, nền tảng số, quản trị văn hóa số… vào Chương trình cho thấy bước chuyển rõ rệt từ quản lý sang quản trị, từ hành chính sang kiến tạo. Không chỉ toàn diện về lĩnh vực, Chương trình còn thể hiện tính bao trùm xã hội. Quyền hưởng thụ và sáng tạo văn hóa của nhân dân được đặt ở vị trí trung tâm; các nhóm yếu thế được quan tâm; không gian văn hóa được mở rộng từ đô thị đến nông thôn, miền núi, biển đảo; giáo dục di sản và nghệ thuật được nhấn mạnh; văn hóa số được định hình như một hạ tầng phổ cập. Đây chính là nền tảng để xây dựng một xã hội phát triển hài hòa, bền vững...

Có thể nói, Chương trình hành động của Bộ VHTTDL là một văn bản có tầm nhìn rộng, thể hiện quyết tâm đổi mới mạnh mẽ. Nhưng để biến tầm nhìn đó thành hiện thực, điều quan trọng không chỉ là làm nhiều việc, mà là làm đúng việc, làm trúng việc và làm đến cùng. Khi các mũi nhọn được xác lập rõ, cơ chế đủ mạnh và hệ thống thực thi vận hành đồng bộ, thì những mục tiêu hôm nay hoàn toàn có thể trở thành hiện thực.

Trong bối cảnh đó, có thể tin tưởng rằng với một bộ máy lãnh đạo mới của Bộ VHTTDL cùng hệ thống quản lý văn hóa ở các địa phương trong nhiệm kỳ mới, nếu được tổ chức tinh gọn, hiệu lực và đồng bộ, Chương trình hành động này hoàn toàn có khả năng được triển khai hiệu quả và hoàn thành xuất sắc, góp phần đưa văn hóa thực sự trở thành động lực phát triển của đất nước trong giai đoạn mới. ■

Đẩy nhanh dự án "Xây dựng TP Huế văn hóa và du lịch thông minh"

UBND TP Huế và Cơ quan Hợp tác quốc tế Hàn Quốc (KOICA) đang triển khai các kế hoạch nhằm đẩy nhanh dự án "Xây dựng TP Huế văn hóa và du lịch thông minh" theo tiến độ đề ra. Dự án hướng đến việc hỗ trợ sáng kiến phát triển thành phố thông minh tại Huế, tập trung về du lịch và văn hóa theo hướng bền vững.

Với nguồn kinh phí hơn 371 tỉ đồng, trong đó nguồn vốn ODA do KOICA tài trợ khoảng 330 tỉ đồng, dự án sẽ thực hiện đến năm 2028 với nhiều nội dung, hạng mục chính: Xây dựng nền tảng trung tâm du lịch văn hóa thông minh thông qua việc hỗ trợ quản lý tài liệu lưu trữ văn hóa, du lịch, sản xuất và lắp đặt nội dung Trạm thông tin du lịch thông minh, sản xuất và lắp đặt nội dung Bảo tàng kỹ thuật số, thí điểm sử dụng cơ sở dữ liệu du lịch văn hóa; Xây dựng Không gian văn hóa phức hợp cồn Dã Viên; Xây dựng chiếu sáng thông minh, camera giám sát, Wi-Fi công cộng ven sông Hương (dự kiến hoàn thành vào cuối năm 2026); Tăng cường năng lực quản lý đô thị và phát triển du lịch thông minh cho nguồn nhân lực tại địa phương…

Theo Ban Quản lý dự án, đến nay việc quy hoạch và thiết kế Không gian văn hóa phức hợp cồn Dã Viên giữa sông Hương đã hoàn thiện và đang thực hiện các thủ tục để khởi công trong quý II.2026. Hạng mục Khu văn hóa phức hợp này có tổng mức đầu tư hơn 216 tỉ đồng, trong đó gồm không gian văn hóa cồn Dã Viên có diện tích khoảng 3.300m^2 và cầu đi bộ qua sông Hương dài 130m (nối công viên Bùi Thị Xuân và cồn Dã Viên). Khu văn hóa phức hợp được thiết kế khối xây dựng mới không gian số và cải tại khối cũ tạo thành một tổng thể thống nhất trên quan điểm lưu giữ hình ảnh của nhà máy nước Dã Viên cũ; cải tạo, sơn sửa lại khối tháp nước để tổ chức chiếu sáng nghệ thuật; cùng với đó là tổ chức các không gian dừng chân, ngắm cảnh, khu vực trưng bày, trải nghiệm văn hóa… và các dịch vụ thiết yếu đi kèm.

THÙY AN

Thúc đẩy lộ trình triển khai nhiên liệu sinh học E10

Sở Công thương tỉnh Quảng Ngãi đang tham mưu UBND tỉnh triển khai lộ trình phát triển nhiên liệu sinh học, trong đó dự kiến từ tháng 6.2026 sẽ đẩy mạnh kinh doanh xăng E10 trên toàn hệ thống phân phối, hướng tới mục tiêu bảo đảm an ninh năng lượng, giảm phát thải và thúc đẩy tiêu dùng nhiên liệu thân thiện môi trường.

Song song với việc mở rộng thị trường xăng E10, các loại dầu diesel sinh học như B5, B10 hiện chưa bắt buộc sử dụng nhưng được khuyến khích kinh doanh, phân phối phù hợp với điều kiện thực tế của từng tổ chức, cá nhân. Đáng chú ý, tỉnh Quảng Ngãi vẫn duy trì lộ trình kinh doanh xăng sinh học E5 RON 92 đến hết năm 2030 nhằm bảo đảm tính linh hoạt trong chuyển đổi và đáp ứng nhu cầu thị trường. Để bảo đảm triển khai hiệu quả, tỉnh đã đề ra nhiều giải pháp trọng tâm, trong đó có việc cải tạo, cải hoán hệ thống bồn bể chứa, đường ống, trụ bơm và các thiết bị liên quan phục vụ cung ứng nhiên liệu sinh học. Việc nâng cấp hạ tầng phải tuân thủ nghiêm các quy chuẩn, tiêu chuẩn kỹ thuật hiện hành, đồng thời bảo đảm yêu cầu về an toàn phòng, chống cháy nổ, bảo vệ môi trường và tối ưu chi phí đầu tư.

Bên cạnh đó, công tác kiểm tra, giám sát sẽ được tăng cường, đặc biệt là việc chấp hành các quy định pháp luật về đo lường, chất lượng xăng dầu và tỷ lệ phối trộn xăng sinh học E10 tại các doanh nghiệp đầu mối và hệ thống phân phối. Tỉnh cũng chú trọng đấu tranh phòng, chống buôn lậu, gian lận thương mại và kinh doanh xăng dầu không rõ nguồn gốc, vi phạm về chất lượng. Đối với các thương nhân đầu mối, việc triển khai rộng rãi xăng E10 đặt ra yêu cầu cấp thiết về rà soát, chuẩn bị đầy đủ điều kiện cơ sở vật chất, kỹ thuật nhằm bảo đảm hoạt động lưu trữ và kinh doanh an toàn, hiệu quả. Đồng thời, các đơn vị phải chủ động bảo đảm nguồn cung xăng sinh học E10 và E5 RON 92 ổn định cho hệ thống phân phối, đáp ứng nhu cầu sản xuất và tiêu dùng trên địa bàn.

Về nguồn cung, Quảng Ngãi có lợi thế lớn khi trên địa bàn có Nhà máy Nhiên liệu Sinh học Dung Quất, hiện đang cung ứng cồn sinh học (E100) phục vụ phối trộn xăng E5 và E10. Nhà máy đang vận hành ở công suất tối ưu và từng bước nâng lên 100% nhằm đáp ứng nhu cầu thị trường. Nguồn E100 này được Nhà máy Lọc dầu Dung Quất tiếp nhận, phối trộn và xuất bán ra thị trường nội địa.

N. ĐỒNG

CHIA BUỒN

Cụ **PHẠM THỊ LAN**, sinh ngày: 10.4.1943; quê quán: phường Đào Viên, tỉnh Bắc Ninh; thường trú tại số nhà 37 Thành Bắc, phường Kinh Bắc, tỉnh Bắc Ninh, là mẹ chồng đồng chí Nguyễn Thu Sâm (Nguyễn Thị Xâm), Trưởng ban Phóng viên, Báo *Văn Hóa*, đã từ trần hồi 8h13 phút ngày 1.4.2026 (tức ngày 14.2 âm lịch), hưởng thọ 84 tuổi.

Ban Biên tập cùng tập thể cán bộ, phóng viên, nhân viên, người lao động Báo *Văn Hóa* xin chia buồn sâu sắc cùng đồng chí Nguyễn Thu Sâm và gia đình.

VĂN HÓA

Kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI đã sẵn sàng

Sáng qua 2.4, tiếp tục Phiên họp thứ 56, Ủy ban Thường vụ Quốc hội cho ý kiến về việc chuẩn bị kỳ họp thứ nhất, Quốc hội khóa XVI.

Theo báo cáo, kỳ họp sẽ khai mạc vào sáng 6.4, bế mạc ngày 24.4. Dự kiến tổng thời gian làm việc của Quốc hội là 11 ngày với hai đợt họp; thời gian nghỉ giữa hai đợt họp là tám ngày để các cơ quan tiếp thu, chỉnh lý các dự án luật, nghị quyết; Ủy ban Thường vụ Quốc hội tổ chức phiên họp để xem xét, cho ý kiến, quyết định các nội dung theo thẩm quyền.

Kỳ họp thứ nhất, Quốc hội sẽ xem xét, quyết định: Công tác tổ chức bộ máy, nhân sự; các dự án luật, nghị quyết quy phạm pháp luật; các nhóm nội dung về kinh tế - xã hội, tài chính, ngân sách, giám sát và các vấn đề quan trọng khác. Tổng Thư ký Quốc hội, Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội Lê Quang Mạnh cho biết, Văn phòng Quốc hội đã chủ động, phối hợp chặt chẽ với các cơ quan hữu quan chuẩn bị đầy đủ các điều kiện về cơ sở vật chất, chuyển đổi số, kỹ thuật, an ninh, an toàn, y tế, lễ tân, hậu cần, phòng, chống dịch bệnh… Đến nay, công tác chuẩn bị cơ bản đã hoàn tất, sẵn sàng phục vụ kỳ họp.

Phát biểu kết luận, Chủ tịch Quốc hội Trần Thanh Mẫn nhấn mạnh, các nội dung trình Quốc hội thảo luận tại đợt một cần được rà soát kỹ, lựa chọn những nội dung cần thiết. Tổng Thư ký Quốc hội, Chủ nhiệm Văn phòng Quốc hội phối hợp với Văn phòng Chính phủ rà soát, sắp xếp chương trình phù hợp. Để chuẩn bị tốt nhất cho kỳ họp, Chủ tịch Quốc hội đề nghị Chính phủ đôn đốc các Bộ, ngành sớm hoàn thành việc gửi tài liệu, hồ sơ các dự án luật, nghị quyết sang Quốc hội, bảo đảm đầy đủ điều kiện và chất lượng.

Về công tác lập pháp, Chủ tịch Quốc hội nhấn mạnh, cần bảo đảm chất lượng và tiến độ thông qua các dự án luật, nghị quyết theo đúng chương trình. Trường hợp cần thiết, Quốc hội có thể tổ chức kỳ họp chuyên đề để xem xét, quyết định các vấn đề cấp bách, không dồn toàn bộ nội dung vào kỳ họp thứ nhất. Cũng tại phiên họp, Ủy ban Thường vụ Quốc hội đã cho ý kiến về phương án sắp xếp, bố trí diện tích làm việc và bảo đảm cơ sở vật chất, trang thiết bị, phương tiện phục vụ hoạt động của Quốc hội khóa XVI; việc sửa đổi, bổ sung một số điều của Nghị quyết số 524/2012/UBTVQH13 ngày 20.9.2012 về một số chế độ chi tiêu bảo đảm hoạt động của Quốc hội.

T.SƯƠNG

PHÁT ĐỘNG "CHIẾN DỊCH 500 NGÀY ĐÊM ĐẨY MẠNH THỰC HIỆN TÌM KIẾM, QUY TẬP VÀ XÁC MINH DANH TÍNH HÀI CỐT LIỆT SĨ":

Đây là mệnh lệnh từ trái tim

Hôm qua 2.4, tại di tích quốc gia đặc biệt Thành cổ Quảng Trị, Ban Chỉ đạo quốc gia về tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ tổ chức Lễ phát động "Chiến dịch 500 ngày đêm đẩy mạnh thực hiện tìm kiếm, quy tập và xác minh danh tính hài cốt liệt sĩ".

Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà tặng quà cán bộ, nhân viên công tác tại di tích quốc gia đặc biệt Thành cổ Quảng Trị **Ảnh: TTXVN**

Tại lễ phát động, Phó Thủ tướng Phạm Thị Thanh Trà nhấn mạnh, công tác tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ không chỉ đơn thuần là nhiệm vụ chuyên môn, mà trước hết và trên hết là thể hiện sâu sắc đạo lý "Uống nước nhớ nguồn", là trách nhiệm chính trị thiêng liêng của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta; là sự tri ân đối với những người đã hiến dâng trọn đời mình cho Tổ quốc. Hơn thế nữa, đây còn là mệnh lệnh từ trái tim, một mệnh lệnh thôi thúc chúng ta không được phép chậm trễ, không được phép bằng lòng với những gì đã đạt được, mà phải quyết tâm, quyết liệt hơn rất nhiều để đưa các anh hùng, liệt sĩ trở về với đất mẹ, gia đình và với tên tuổi của mình.

Phó Thủ tướng yêu cầu các Bộ, ngành, địa phương tổ chức thực hiện chiến dịch nghiêm túc, đầy đủ và có trách nhiệm; trong đó, cần xác định rõ đây là nhiệm vụ chính trị đặc biệt quan trọng, được đặt trong chương trình công tác trọng tâm của cả hệ thống chính trị, nhất là các thành viên trong Ban Chỉ đạo các cấp từ Trung ương đến địa phương. Từng Bộ, ngành, địa phương cần khẩn trương xây dựng kế hoạch triển khai cụ thể, sát với chức năng, nhiệm vụ và điều kiện thực tiễn của từng đơn vị; cần thiết lập cơ chế theo dõi, kiểm tra, giám sát tiến độ một cách chặt chẽ, thực chất.

Các đơn vị cần đổi mới phương pháp thực hiện theo hướng ứng dụng mạnh mẽ khoa học công nghệ; chú trọng xây dựng, chuẩn hóa và số hóa cơ sở dữ liệu; bảo đảm dữ liệu đầy đủ, chính xác, có khả năng kết nối, chia sẻ và khai thác hiệu quả; đẩy mạnh ứng dụng bản đồ số trong xác định khu vực tìm kiếm; ứng dụng công nghệ sinh học, đặc biệt là mở rộng giám định ADN; nâng cao năng lực các cơ sở giám định; rút ngắn thời gian xử lý, nâng cao độ chính xác trong xác định danh tính.

Cùng với đó, các đơn vị cần phát huy vai trò của các lực lượng và huy động sự tham gia của toàn xã hội. Lực lượng Quân đội tiếp tục là nòng cốt trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ, nhất là trong khoanh vùng, xác định địa bàn trọng điểm, tổ chức lực lượng chuyên sâu để thực hiện. Đặc biệt, các đơn vị cần coi trọng việc tiếp nhận, xác minh thông tin từ các cựu chiến binh, nhân chứng lịch sử; đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức xã hội. Ngoài ra, các đơn vị, địa phương cần tăng cường hợp tác quốc tế, nhất là với các nước bạn Lào và Campuchia; mở rộng hợp tác với các đối tác quốc tế trong trao đổi thông tin, hỗ trợ kỹ thuật, công nghệ và chia sẻ kinh nghiệm.

Các địa phương quan tâm đầy đủ chế độ, chính sách và bảo đảm điều kiện làm việc, trang thiết bị, phương tiện đối với cơ quan, đơn vị, cá nhân, tổ chức trực tiếp thực hiện nhiệm vụ; kịp thời biểu dương, khen thưởng các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc. Trung ương ưu tiên bố trí đầy đủ kinh phí, bảo đảm cho lực lượng nòng cốt thực hiện hoạt động tìm kiếm, quy tập và xác định danh tính hài cốt liệt sĩ; đồng thời đẩy mạnh huy động nguồn lực xã hội hóa từ các tổ chức, nhà hảo tâm. Phó Thủ tướng kêu gọi toàn thể các Bộ, ngành, địa phương, lực lượng vũ trang, tổ chức chính trị - xã hội, cộng đồng doanh nghiệp và toàn thể nhân dân hãy hành động với trách nhiệm cao nhất, tình cảm sâu sắc nhất, quyết tâm mạnh mẽ nhất; cùng chung tay thực hiện nhiệm vụ thiêng liêng này, phấn đấu cao nhất đạt được mục tiêu của chiến dịch và rút ngắn thời gian chờ đợi của các gia đình liệt sĩ.

Chiến dịch đặt mục tiêu tìm kiếm, quy tập được khoảng 7.000 hài cốt liệt sĩ; hoàn thành việc lấy mẫu hài cốt liệt sĩ đối với các mộ chưa xác định được thông tin trong các nghĩa trang liệt sĩ trên toàn quốc; giám định ADN được khoảng 18.000 mẫu hài cốt liệt sĩ. Cùng với đó, xây dựng, hoàn thiện và đưa vào vận hành Cơ sở dữ liệu gen của liệt sĩ, thân nhân liệt sĩ chưa xác định được thông tin phục vụ công tác xác định danh tính hài cốt liệt sĩ; đẩy mạnh, hoàn thành công tác rà phá bom mìn, vật liệu nổ phục vụ tìm kiếm, quy tập hài cốt liệt sĩ; tập trung tại các địa bàn trọng điểm, vùng lõi như tại Tuyên Quang (Vị Xuyên), tỉnh Lào Cai, tỉnh Lạng Sơn và các khu vực có thông tin về mộ liệt sĩ.

Thời gian thực hiện từ ngày 15.3.2026 đến hết ngày 27.7.2027 (đúng dịp kỷ niệm 80 năm Ngày Thương binh, Liệt sĩ).

P.V (tổng hợp)

"Chỉ mong thế hệ trẻ không quên cội nguồn"

● **PHẠM NGÂN**

Bằng những việc làm thiết thực, cán bộ Đoàn Lữ Thành Đức ở miền núi Nghệ An đang góp sức khơi dậy giá trị văn hóa dân tộc. Từ lớp học chữ Thái đến những công trình thắp sáng đường quê, hành trình ấy góp phần giữ gìn bản sắc và tạo chuyển biến tích cực trong đời sống văn hóa cộng đồng.

Ở xã Hùng Chân (Nghệ An), cái tên Lữ Thành Đức (SN 1990), Bí thư Đoàn xã, Phó Chủ tịch Ủy ban MTTQ xã từ lâu đã trở nên quen thuộc với người dân. Anh được nhắc đến như một cán bộ trẻ bền bỉ trong hành trình gìn giữ và khơi dậy những giá trị văn hóa dân tộc Thái ngay giữa đời sống thường nhật.

Bí thư Đoàn xã Lữ Thành Đức hướng dẫn học sinh viết chữ Thái trong lớp học cộng đồng

"Tôi chỉ mong những việc mình làm hôm nay sẽ góp phần nhỏ để bản làng ngày càng tốt hơn, để thế hệ trẻ không quên cội nguồn."

(Anh LỮ THÀNH ĐỨC, Bí thư Đoàn xã Hùng Chân)

Thấy tiếc khi bạn trẻ không còn biết văn hóa của dân tộc mình

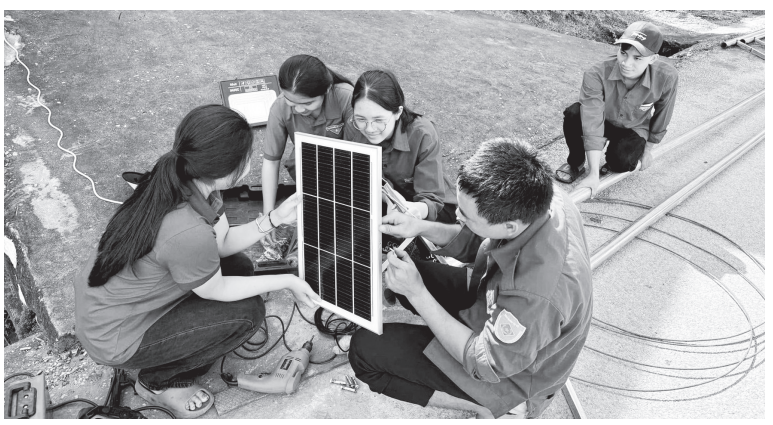
Sinh ra và lớn lên trong không gian văn hóa đậm đà bản sắc văn hóa Thái, tuổi thơ của Đức gắn liền với những làn điệu dân ca và từng nét chữ cổ được truyền dạy qua nhiều thế hệ. Thế nhưng, khi trưởng thành, anh cũng là người chứng kiến rõ sự phai nhạt dần của những giá trị ấy.

Không ít thanh niên trong bản không còn biết đọc, viết chữ Thái; những câu hát dân ca cũng thưa vắng dần trong sinh hoạt cộng đồng. "Có những lúc tôi thấy tiếc khi nhiều bạn trẻ không còn hiểu, không còn biết đến văn hóa của chính dân tộc mình. Nếu mình không làm gì đó, những giá trị này sẽ dần mất đi, và khi đó sẽ có lỗi với tiền nhân", Đức chia sẻ.

Anh Đức đã thành lập Câu lạc bộ Bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc Thái với những lớp học dạy chữ, dạy nhạc cụ, hát truyền thống

Từ trăn trở ấy, năm 2022, anh cùng Ban Chấp hành đoàn xã thành lập Câu lạc bộ Bảo tồn bản sắc văn hóa dân tộc Thái. Các lớp học miễn phí được duy trì đều đặn mỗi tuần, thu hút đông đảo học sinh và thanh niên tham gia. Không có phòng học khang trang hay thiết bị hiện đại, lớp học chỉ với bàn ghế cũ, bảng viết đơn sơ, nhưng luôn rộn ràng tiếng đọc chữ, tiếng hát dân ca. Trong không gian giản dị ấy, từng nét chữ Thái được nắn nót, từng làn điệu được cất lên đầy tự hào. Đức không chỉ dạy chữ, dạy hát, mà còn kể cho học viên nghe về ý nghĩa, nguồn gốc của từng con chữ, từng câu hát, giúp các em hiểu sâu hơn về cội nguồn. "Tôi không mong các em phải học thật giỏi, chỉ mong các em hiểu và tự hào về văn hóa của dân tộc mình, từ đó có ý thức giữ gìn và lan tỏa", Đức nói.

Công trình "Thắp sáng đường quê" tại bản Chiềng

Từ những buổi đầu còn bỡ ngỡ, nhiều học viên nay đã đọc thông, viết thạo chữ Thái, tự tin tham gia biểu diễn trong các dịp lễ hội. Niềm vui của người cán bộ trẻ là được chứng kiến sự tiến bộ ấy mỗi ngày. Có em còn chủ động xin học thêm, trở thành động lực để anh tiếp tục duy trì lớp học. Từ một mô hình nhỏ, phong trào học chữ, học hát dần lan rộng. Người cao tuổi phấn khởi khi con cháu biết trân trọng di sản, còn lớp trẻ thêm tự hào khi được tiếp nối truyền thống. Những giá trị tưởng chừng mai một đang dần được khơi dậy trong đời sống bản làng.

"Thắp sáng đường quê"

Không chỉ dừng lại ở việc bảo tồn văn hóa, Lữ Thành Đức còn tích cực tham gia xây dựng nông thôn mới. Trước thực tế nhiều tuyến đường nội thôn còn khó khăn, anh chủ động vận động các nguồn lực xã hội hóa để triển khai xây dựng tuyến đường tại bản Ban. Sau nhiều nỗ lực, hơn 250 triệu đồng được huy động, giúp hoàn thiện tuyến đường kết nối với trung tâm xã, tạo thuận lợi cho đi lại và phát triển sản xuất. "Khi người dân thấy việc mình làm mang lại hiệu quả thiết thực, họ sẽ đồng thuận và chung tay. Đó là điều quan trọng nhất", Đức chia sẻ.

Tiếp đó, các công trình "Thắp sáng đường quê" tại bản Chiềng và bản Ban được triển khai. Khi hệ thống điện chiếu sáng đi vào hoạt động, những con đường từng tối tăm nay trở nên sáng sủa, an toàn hơn. Ánh điện không chỉ giúp người dân đi lại thuận tiện mà còn mang lại cảm giác yên tâm trong sinh hoạt hằng ngày. Từ những việc làm cụ thể, niềm tin của người dân đối với lực lượng thanh niên ngày càng được củng cố. Dưới sự dẫn dắt của Đức, đoàn viên, thanh niên xã Hùng Chân tích cực tham gia các hoạt động vì cộng đồng, từ vệ sinh môi trường đến hỗ trợ hộ khó khăn.

Bên cạnh đó, anh cũng đặc biệt chú trọng đến việc bồi dưỡng thế hệ trẻ. Các lớp kỹ năng sống được tổ chức, giúp học sinh tự tin hơn trong giao tiếp, học tập. Mô hình "Hộp thư ý tưởng" được triển khai, tạo điều kiện để thanh niên đóng góp sáng kiến cho địa phương. Những cách làm gần gũi, thiết thực đã góp phần khơi dậy tinh thần chủ động, sáng tạo trong giới trẻ. Thanh niên không còn đứng ngoài, mà trở thành lực lượng tích cực trong quá trình phát triển địa phương. Với những đóng góp bền bỉ, Lữ Thành Đức được vinh danh bằng Giải thưởng Lý Tự Trọng của Trung ương Đoàn.

Tuy nhiên, với anh, phần thưởng lớn nhất vẫn là sự đổi thay từng ngày của bản làng và sự trưởng thành của lớp trẻ. "Tôi chỉ mong những việc mình làm hôm nay sẽ góp phần nhỏ để bản làng ngày càng tốt hơn, để thế hệ trẻ không quên cội nguồn", Đức bộc bạch. Từ lớp học chữ Thái, những con đường sáng đèn đến các mô hình thanh niên sáng tạo, tất cả đang góp phần tạo nên diện mạo mới cho vùng quê miền núi. Hành trình của người cán bộ trẻ không ồn ào, nhưng bền bỉ như một ngọn lửa âm ỉ. Giữa đại ngàn, ngọn lửa ấy đang lan tỏa, không chỉ giữ gìn bản sắc văn hóa mà còn thắp lên niềm tin, khát vọng cho một vùng quê đang từng ngày đổi thay.

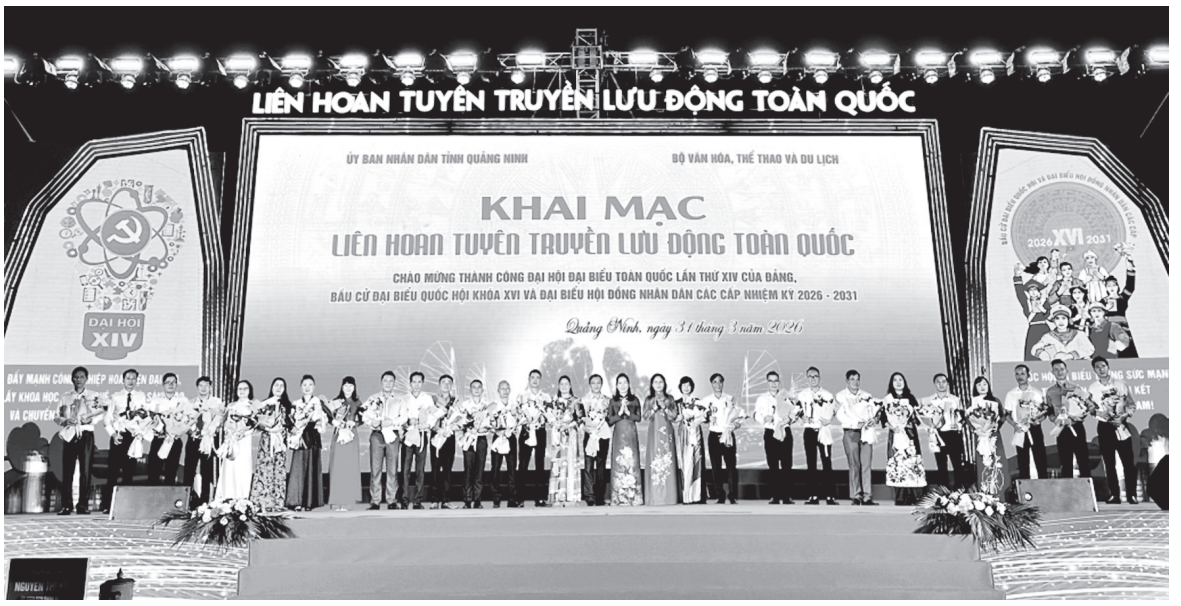
Câu chuyện của Lữ Thành Đức cho thấy, gìn giữ cội nguồn không phải là điều xa vời, mà bắt đầu từ những việc làm giản dị, từ trách nhiệm và tình yêu của mỗi người trẻ với quê hương mình. ■

LIÊN HOAN TUYÊN TRUYỀN LƯU ĐỘNG TOÀN QUỐC NĂM 2026:

Trở thành "hạ tầng mềm" của phát triển

● **KHÁNH MẠNH**

Trong thời đại thông tin vận hành theo nhịp của thuật toán, nơi mỗi cú chạm màn hình mở ra vô vàn dòng chảy dữ liệu, nhưng truyền thông cơ sở vẫn bền bỉ giữ vai trò nền tảng. Liên hoan Tuyên truyền lưu động toàn quốc năm 2026 vừa diễn ra tại Quảng Ninh đến ngày 3.4 tiếp tục khẳng định vai trò ấy.

Ban tổ chức tặng hoa cho các đoàn tham gia Liên hoan tại lễ khai mạc Ảnh: B.LINH

Từ những sân khấu giữa quảng trường, những chuyến xe đi qua từng khu dân cư, một "mạch dẫn" âm thầm được duy trì, những thông điệp đi vào đời sống bằng cảm xúc, bằng sự gần gũi và trải nghiệm cộng đồng. Liên hoan Tuyên truyền lưu động toàn quốc gợi mở một cách nhìn sâu hơn về vai trò ấy trong cấu trúc phát triển hiện nay.

Niềm tin được bồi đắp từ những không gian gần gũi

Niềm tin xã hội hình thành qua những trải nghiệm cụ thể, nơi con người cùng hiện diện, cùng lắng nghe và cùng chia sẻ. Những sân khấu lưu động, những buổi biểu diễn giữa cộng đồng dân cư tạo nên một không gian chung, nơi thông điệp chính trị đi vào đời sống bằng hình thức giàu cảm xúc. Liên hoan Tuyên truyền lưu động toàn quốc là một đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng, góp phần nâng cao nhận thức, củng cố sự thống nhất và tăng cường đồng thuận xã hội, như nhận định của ông Nguyễn Quốc Huy, Phó Cục trưởng Cục Văn hóa cơ sở, Gia đình và Thư viện (Bộ VHTTDL), Phó trưởng Ban tổ chức liên hoan.

Ở bình diện rộng hơn, mỗi hoạt động tuyên truyền lưu động trở thành một "điểm gặp" giữa chủ trương và đời sống, giữa chính sách và cảm nhận của người dân. Khi thông điệp được tiếp nhận trong cùng một không gian, giá trị cộng hưởng được hình thành, tạo nền cho sự đồng thuận. Liên hoan được thiết kế như một hệ thống truyền thông đa tầng, từ chương trình khai mạc, chuỗi lưu diễn tại cơ sở đến hoạt động diễu hành xe tuyên truyền. Mỗi hoạt động giữ một vai trò riêng, kết nối với nhau thành một mạng lưới thông tin lan tỏa rộng, vừa trực quan, vừa sinh động. Cách tổ chức này cho thấy tư duy truyền thông theo hệ thống, trong đó mỗi điểm chạm đều được tính toán để gia tăng hiệu quả tiếp cận và chiều sâu tác động.

Việc lựa chọn Quảng Ninh làm địa điểm đăng cai mang ý nghĩa rõ nét. Theo ông Nguyễn Việt Dũng, Giám đốc Sở VHTTDL tỉnh Quảng Ninh, Liên hoan góp phần lan tỏa hình ảnh một địa phương năng động, hiện đại, giàu bản sắc, nơi văn hóa gắn kết chặt chẽ với phát triển. Thực tiễn phát triển của Quảng Ninh trong những năm qua cho thấy sự kết hợp hài hòa giữa hạ tầng kinh tế và hạ tầng văn hóa. Hệ thống thiết chế văn hóa cơ sở, mạng lưới thông tin rộng khắp cùng các hoạt động văn hóa cộng đồng tạo nên nền tảng vững chắc cho việc truyền tải thông điệp và củng cố niềm tin xã hội.

Tuyên truyền như một hình thức sáng tạo văn hóa

Một điểm nhấn nổi bật của Liên hoan nằm ở cách chuyển hóa thông điệp chính trị thành ngôn ngữ nghệ thuật. Chương trình khai mạc với chủ đề "Vững niềm tin - Khát vọng vươn xa", gồm 14 tiết mục được dàn dựng công phu, tái hiện hành trình phát triển của đất nước bằng âm nhạc, vũ đạo và hình tượng sân khấu.

Đoàn tỉnh Bắc Ninh xuất quân tham gia Liên hoan Ảnh: K.NHUNG

Ở đây, tuyên truyền trở thành một hình thức sáng tạo văn hóa. Thông điệp được truyền tải qua cảm xúc, qua hình ảnh và qua trải nghiệm thẩm mỹ. Cách tiếp cận này tạo nên khả năng lan tỏa sâu rộng, đồng thời mở ra sự kết nối giữa công tác tuyên truyền và công nghiệp văn hóa. Từ góc nhìn này, tuyên truyền cơ sở mang trong mình hai chức năng song hành: Truyền đạt chủ trương đường lối của Đảng, Nhà nước và nuôi dưỡng đời sống văn hóa tinh thần cho người dân. Hai chức năng ấy bổ trợ lẫn nhau, tạo nên sức bền cho quá trình lan tỏa.

Trong bối cảnh truyền thông số phát triển mạnh, cấu trúc tiếp nhận thông tin của xã hội có sự thay đổi sâu sắc. Mỗi cá nhân tiếp cận thông tin theo những dòng chảy riêng, tạo nên nhiều lớp công chúng với trải nghiệm khác nhau. Trong bức tranh đó, truyền thông cơ sở giữ vai trò ổn định nhịp chung. Thông điệp được truyền tải trực tiếp, đồng thời lại diễn ra trong một không gian cộng đồng cụ thể. Người dân cùng tham gia, cùng cảm nhận, từ đó hình thành một trải nghiệm chung, yếu tố cốt lõi của sự đồng thuận xã hội.

Truyền thông cơ sở vì vậy trở thành một tầng nền trong hệ sinh thái truyền thông hiện đại. Nền tảng này bảo đảm sự kết nối giữa các tầng thông tin, giữa Trung ương và địa phương, giữa chính sách và đời sống. Liên hoan tại Quảng Ninh cho thấy hướng phát triển qua việc nâng cao chất lượng nội dung, đổi mới hình thức thể hiện, kết hợp nghệ thuật với tuyên truyền, đồng thời mở rộng khả năng lan tỏa thông qua các kênh truyền thông hiện đại. Sự kết hợp này giúp truyền thông cơ sở thích ứng linh hoạt, đồng thời giữ vững bản chất gần gũi và cộng đồng.

Liên hoan sẽ khép lại vào tối 3.4 tại Quảng trường 30.10. Giá trị của sự kiện được nhìn nhận từ những tác động dài hạn. Qua Liên hoan, công tác tuyên truyền cơ sở tiếp tục khẳng định vai trò trong việc củng cố niềm tin, tạo sự đồng thuận và khơi dậy khát vọng phát triển. Trong tiến trình phát triển, bên cạnh hạ tầng kinh tế, hạ tầng văn hóa thì truyền thông giữ vai trò ngày càng rõ nét. Đây là nền tảng để xây dựng một xã hội gắn kết, nơi thông tin được tiếp nhận một cách có ý thức và niềm tin được nuôi dưỡng bền bỉ. Từ những sân khấu giản dị giữa cộng đồng, một dòng chảy âm thầm vẫn tiếp tục lan tỏa, dòng chảy của văn hóa, của niềm tin và của khát vọng phát triển đất nước. ■

Quảng Ngãi triển khai chiến lược phát triển công nghiệp văn hóa

UBND tỉnh Quảng Ngãi vừa ban hành Kế hoạch số 112/KH-UBND triển khai thực hiện Chiến lược phát triển các ngành công nghiệp văn hóa Việt Nam đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045. Kế hoạch nhằm cụ thể hóa Quyết định số 2486/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ, đồng thời phát huy tiềm năng văn hóa, thúc đẩy kinh tế - xã hội địa phương.

Kế hoạch tập trung phát triển trọng tâm sáu ngành công nghiệp văn hóa: Du lịch văn hóa, Nghệ thuật biểu diễn, Thủ công mỹ nghệ, Quảng cáo, Phần mềm và trò chơi giải trí, Điện ảnh. Trong đó, du lịch văn hóa được xác định là ngành mũi nhọn, gắn với các loại hình dịch vụ, từng bước trở thành động lực phát triển kinh tế. Mục tiêu đến năm 2030, Quảng Ngãi đón 10 triệu lượt khách, trong đó 550.000 khách quốc tế, tổng doanh thu 7.400 tỉ đồng, giải quyết việc làm cho khoảng 21.000 lao động.

Bên cạnh phát triển kinh tế, tỉnh chú trọng bảo tồn và phát huy giá trị văn hóa truyền thống, khai thác các giá trị văn hóa đặc sắc như cồng chiêng Tây Nguyên, Bài Chòi, múa Cà Đáo, hát Ta lêu, hát Ca chôi; các nghề thủ công truyền thống như gốm Mỹ Thiện, làm muối Sa Huỳnh, nghề dệt của các dân tộc Ba Na, H'rê, Xơ Đăng, Giẻ Triêng. Các sản phẩm này vừa đa dạng hóa công nghiệp văn hóa, vừa giữ gìn bản sắc dân tộc. Đến năm 2045, Quảng Ngãi hướng tới phát triển đa dạng, đồng bộ, hiện đại các ngành công nghiệp văn hóa, ứng dụng công nghệ tiên tiến, chuyển đổi số, Cách mạng công nghiệp 4.0 và bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ, nâng cao uy tín thương hiệu sản phẩm trong nước và quốc tế.

Kế hoạch đề ra nhiều giải pháp cụ thể: Nâng cao nhận thức xã hội, hoàn thiện cơ chế chính sách, phát triển nguồn nhân lực, xây dựng cơ sở hạ tầng đồng bộ, ứng dụng khoa học công nghệ, phát triển thị trường và sản phẩm, tăng cường hợp tác quốc tế, bảo vệ sở hữu trí tuệ. Việc số hóa di tích, di sản văn hóa vật thể và phi vật thể cũng được triển khai toàn diện, góp phần lan tỏa giá trị văn hóa Quảng Ngãi ra khu vực và thế giới.

NHƯ ĐỒNG

NGÀY HỘI DU LỊCH TP.HCM 2026:

Diện mạo mới trong bối cảnh mới

● **Bài, ảnh: HOÀNG HẢI**

Ngày hội Du lịch TP.HCM lần thứ 22 năm 2026 đã chính thức khai mạc ngày 2.4 với chủ đề "Rộn ràng hè về" (Vibrant Summer Fest), mở đầu cho chuỗi hoạt động xúc tiến du lịch hè quy mô lớn tại TP.HCM. Sự kiện do Sở Du lịch và Hiệp hội Du lịch TP.HCM chủ trì, phối hợp với các đơn vị liên quan tổ chức.

Dự khai mạc Ngày hội có nguyên Phó Chủ tịch nước Trương Mỹ Hoa, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng, lãnh đạo TP.HCM và các địa phương cùng đông đảo các doanh nghiệp du lịch và du khách…

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng phát biểu tại Lễ khai mạc

Gia tăng lựa chọn cho du khách

Diễn ra từ ngày 2 - 5.4 tại Công viên 23/9 (phường Bến Thành), Ngày hội Du lịch TP.HCM năm nay được thiết kế mở như một lễ hội mùa hè đa trải nghiệm, nơi các yếu tố văn hóa, nghệ thuật, ẩm thực và công nghệ cùng hội tụ; phản ánh tinh thần trẻ trung, cởi mở và luôn sáng tạo, đổi mới của TP.HCM. Đồng thời tạo cơ hội kết nối các cơ quan quản lý, doanh nghiệp cùng với du khách trong và ngoài nước, thúc đẩy phát triển du lịch theo hướng liên kết, sáng tạo và bền vững trong bối cảnh mới.

Trọng tâm của sự kiện là Hội chợ kích cầu du lịch quy tụ hơn 120 doanh nghiệp trong các lĩnh vực lữ hành, lưu trú, vận chuyển và dịch vụ du lịch với hệ sinh thái sản phẩm đa dạng, cùng nhiều chương trình ưu đãi dành riêng cho mùa cao điểm du lịch hè. Bên cạnh hoạt động giới thiệu tour tuyến, sản phẩm mới, các doanh nghiệp cũng tung ra nhiều chính sách ưu đãi hấp dẫn, nhiều doanh nghiệp áp dụng mức ưu đãi đến 50% cho các tour trong và ngoài nước. Đặc biệt là sự phối hợp giữa các hãng hàng không và đơn vị lữ hành đã tạo ra nhiều sản phẩm trọn gói hấp dẫn, gia tăng lựa chọn cho du khách.

Không gian ẩm thực cũng được tổ chức xuyên suốt tại Ngày hội, quy tụ các thương hiệu và đặc sản đến từ nhiều vùng miền trên cả nước, tạo điểm nhấn thu hút đông đảo khách tham quan và trải nghiệm. Thông qua chuỗi hoạt động giao lưu, quảng bá, kết nối và hội thảo chuyên đề, sự kiện không chỉ thúc đẩy tăng trưởng du lịch nội địa mà còn khẳng định vai trò đầu tàu của TP.HCM trong liên kết vùng, thúc đẩy hợp tác, đầu tư và phát triển du lịch bền vững.

Phát biểu khai mạc Ngày hội, Phó Chủ tịch UBND TP.HCM Nguyễn Công Vinh cho biết, sự kiện năm nay còn là dịp để Thành phố giới thiệu một diện mạo du lịch mới trong bối cảnh mở rộng hơn về không gian, nguồn lực đa dạng hơn và khả năng liên kết mạnh mẽ hơn. Với vai trò trung tâm du lịch lớn của cả nước, Thành phố sẽ tiếp tục phát triển du lịch theo chiều sâu, gắn với bản sắc, thúc đẩy mạnh mẽ chuyển đổi số và đổi mới sáng tạo, đồng thời mở rộng liên kết với các địa phương để hình thành những hành trình du lịch có giá trị gia tăng cao hơn. Trong đó, trải nghiệm được đặt ở trung tâm, công nghệ trở thành công cụ hỗ trợ và cảm xúc là yếu tố kết nối bền vững giữa điểm đến và du khách. "TP.HCM cam kết chủ động kiến tạo không gian kết nối, dẫn dắt thị trường và cùng các địa phương đưa du lịch Việt Nam phát triển nhanh hơn, bền vững hơn và vươn tầm quốc tế", ông Vinh khẳng định.

Trọng tâm của sự kiện là Hội chợ kích cầu du lịch quy tụ hơn 120 doanh nghiệp

Dựa trên những sản phẩm văn hóa đặc trưng

Phát biểu định hướng tại Lễ khai mạc, Bộ trưởng Bộ VHTTDL Nguyễn Văn Hùng tin tưởng thông qua những cuộc gặp gỡ, các hội thảo, các diễn đàn và hoạt động kết nối tại Ngày hội sẽ góp phần đưa du lịch trở thành một ngành kinh tế mũi nhọn. "Đặc biệt, Ngày hội Du lịch TP.HCM còn củng cố niềm tin chiến lược vào giá trị văn hóa sâu sắc của Việt Nam, khi Đảng ta tiếp tục khẳng định "Văn hóa phải soi đường cho quốc dân đi", văn hóa sẽ giúp cho kinh tế đi xa hơn", Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng nhấn mạnh. Chính vì vậy, du lịch phải dựa trên những sản phẩm văn hóa đặc trưng của người Việt Nam. Cách tiếp cận này sẽ tạo ra một nguồn cảm hứng, khơi gợi những suy nghĩ, động lực để kể tiếp những câu chuyện về du lịch trong từng địa phương, trong từng sản phẩm với cách làm mới, tư duy mới để thúc đẩy du lịch phát triển bền vững.

Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng cho biết, Bộ chính trị đã quyết định và giao cho Chính phủ trong quý II, phải trình Bộ Chính trị để tiếp tục xem xét, ban hành một đề án mới về phát triển du lịch Việt Nam trở thành ngành kinh tế mũi nhọn.

> *"Trong khuôn khổ Ngày hội, hôm nay 3.4 sẽ diễn ra sự kiện công bố các chương trình kích cầu du lịch và ký kết hợp tác phát triển du lịch tỉnh An Giang; Sàn giao dịch việc làm du lịch 2026, kết nối trực tiếp giữa doanh nghiệp và người lao động trong lĩnh vực du lịch - dịch vụ. Đồng thời tăng cường liên kết doanh nghiệp với cơ sở đào tạo, hướng đến xây dựng đội ngũ lao động chất lượng, đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của ngành du lịch."*

Theo Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng, đây là thời điểm để định vị lại du lịch Việt Nam. Và để du lịch là bộ phận cấu thành của nền kinh tế nước nhà, là kênh quảng bá hình ảnh và thực sự là cầu nối Việt Nam với bạn bè khắp năm châu, ngành Du lịch cần tiếp cận theo hướng nhìn lại để tiến xa hơn, có cách nghĩ mới và cách làm mới tốt hơn.

"Du lịch TP.HCM cần chuyển từ hướng tiếp cận "đến để biết" sang "đến để được trải nghiệm", phải tạo ra được một dòng sản phẩm mới cho du khách đến được trải nghiệm, và vươn tầm xa hơn "đến để chạm vào cảm xúc". Đây cũng là lời hứa để du khách quay trở lại lâu dài hơn với TP.HCM khi được chạm vào cảm xúc", Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng gợi mở.

Bên cạnh đó, cần phải chuyển đổi số mạnh mẽ hơn, cơ sở dữ liệu đầu vào của du lịch phải làm chuẩn hóa hơn, kết nối tốt hơn để tạo nên hệ sinh thái trải nghiệm hấp dẫn cho du khách. Có như vậy, TP.HCM mới là trung tâm đón, kết nối các dòng khách và dẫn dắt xu hướng phát triển trong giai đoạn mới. Cũng theo Bộ trưởng Nguyễn Văn Hùng, trong xu thế hiện nay, không riêng TP.HCM mà tất cả các địa phương trong cả nước cần phải điều chỉnh lại sản phẩm du lịch hướng đến du lịch xanh và bền vững. ■

Bảo tàng Hà Nội là điểm đến cấp thành phố

UBND thành phố Hà Nội vừa ban hành Quyết định công nhận Bảo tàng Hà Nội (đường Phạm Hùng, phường Từ Liêm) là điểm du lịch cấp thành phố, đánh dấu bước tiến quan trọng trong việc phát huy giá trị di sản, thúc đẩy phát triển du lịch văn hóa của Thủ đô.

Theo quyết định, Bảo tàng Hà Nội sẽ do chính đơn vị này trực tiếp quản lý, khai thác và phát triển điểm du lịch theo quy định của Luật Du lịch và các văn bản pháp luật liên quan. Đồng thời các Sở, ngành như Du lịch, Văn hóa và Thể thao, Xây dựng, Y tế, Tài chính, Công an thành phố Hà Nội cùng chính quyền địa phương có trách nhiệm phối hợp hướng dẫn, bảo đảm hoạt động của điểm du lịch được triển khai hiệu quả, bền vững.

Việc công nhận điểm du lịch cấp thành phố đối với Bảo tàng Hà Nội được đánh giá là phù hợp với tiềm năng, giá trị và vai trò của một thiết chế văn hóa lớn của Thủ đô. Không chỉ nổi bật về kiến trúc, Bảo tàng Hà Nội còn là điểm đến giàu trải nghiệm với hệ thống trưng bày thường xuyên gồm 7 chủ đề, tái hiện tiến trình lịch sử từ buổi đầu hình thành vùng đất Hà Nội, thời kỳ Thăng Long phát triển rực rỡ, đến các giai đoạn kháng chiến và xây dựng đất nước, hướng tới tương lai hội nhập.

Việc được công nhận là điểm du lịch cấp thành phố không chỉ góp phần nâng cao vị thế của Bảo tàng Hà Nội trong hệ thống điểm đến của Thủ đô, mà còn tạo điều kiện để đơn vị đẩy mạnh đổi mới nội dung trưng bày, ứng dụng công nghệ, phát triển các sản phẩm du lịch sáng tạo, phù hợp với xu hướng du lịch trải nghiệm hiện nay.

Trong bối cảnh ngành Du lịch đang phục hồi mạnh mẽ và hướng tới phát triển xanh, bền vững, việc bổ sung thêm các điểm du lịch chất lượng như Bảo tàng Hà Nội sẽ góp phần đa dạng hóa sản phẩm, kéo dài thời gian lưu trú và gia tăng trải nghiệm cho du khách khi đến với Thủ đô.

L.HƯƠNG

TRIỂN KHAI THỰC HIỆN NGHỊ QUYẾT SỐ 80-NQ/TW VỀ PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Cơ hội "tái định vị" Huế trên bản đồ phát triển quốc gia

● **Bài, ảnh: SƠN THÙY**

TP Huế đứng trước cơ hội phát triển theo mô hình đô thị di sản, lấy văn hóa làm trụ cột. Nghị quyết số 80 tạo nền tảng để chuyển hóa giá trị di sản thành động lực tăng trưởng thông qua du lịch, sáng tạo và công nghiệp văn hóa. Tuy nhiên, để phát triển bền vững, Huế cần thu hút đầu tư, nâng cao chất lượng nhân lực và hoàn thiện các chính sách phù hợp.

Lễ thiết triều Nguyên đán - một lễ hội cung đình dưới triều Nguyễn đã được nghiên cứu và tái hiện qua hình thức sân khấu hóa

Hội tụ nhiều giá trị đặc sắc

Sau khi trở thành Thành phố trực thuộc Trung ương từ năm 2025, Huế đang bước vào một giai đoạn phát triển mới với tầm nhìn xây dựng một đô thị di sản đặc trưng, nơi hội tụ hài hòa giữa yếu tố văn hóa, sinh thái, cảnh quan và môi trường sống bền vững.

Đây không chỉ là bước chuyển về mặt hành chính mà còn là cơ hội mang tính lịch sử để tái định vị vai trò và giá trị của Huế trong tổng thể phát triển quốc gia. Việc triển khai Nghị quyết số 80-NQ/TW có ý nghĩa đặc biệt quan trọng, bởi văn hóa không chỉ là cốt lõi làm nên bản sắc riêng có của Huế mà còn được xác định là nguồn lực chiến lược, có khả năng tạo ra sức bật mới cho tăng trưởng và phát triển dài hạn của thành phố.

TP Huế hội tụ nhiều giá trị đặc sắc như hệ thống di sản phong phú, chiều sâu lịch sử, bản sắc đô thị rõ nét, cảnh quan đặc thù cùng hệ sinh thái nghề thủ công, ẩm thực, lễ hội và nghệ thuật. Huế là địa phương duy nhất trong cả nước "sở hữu" 8 di sản văn hóa được UNESCO ghi danh; cùng gần 1.000 di tích lịch sử, văn hóa, di sản văn hóa phi vật thể đã được công nhận và kiểm kê; hơn 500 lễ hội lớn nhỏ; hệ thống gần 20 điểm di tích lưu niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh… Theo các chuyên gia, nếu được tổ chức và quản trị hiệu quả, đây sẽ là nền tảng để Huế trở thành trung tâm văn hóa - du lịch - sáng tạo có sức cạnh tranh.

Theo ông Phan Thanh Hải, Giám đốc Sở VHTT TP Huế, ý nghĩa cốt lõi của Nghị quyết số 80 đối với Huế là tạo cơ sở định hình mô hình "đô thị di sản - công nghiệp văn hóa". Di sản không chỉ được bảo tồn như ký ức mà cần được "kích hoạt" thành nguồn lực phát triển thông qua giáo dục, sáng tạo, sản phẩm văn hóa chất lượng cao, du lịch văn minh và chuyển đổi số. "Thương hiệu Huế" chính là một tài sản văn hóa lớn để thực hiện điều này.

Nghị quyết cũng mở ra động lực để Huế tập trung vào ba nhiệm vụ trọng tâm: Xây dựng môi trường văn hóa và con người Huế trong bối cảnh mới, chú trọng nâng cao đời sống văn hóa cơ sở, văn hóa ứng xử đô thị và giáo dục thế hệ trẻ trước tác động của đô thị hóa và không gian số; đẩy mạnh chuyển đổi số trong lĩnh vực văn hóa - di sản; phát triển các ngành công nghiệp văn hóa mũi nhọn phù hợp.

Ưu tiên nguồn lực

Sở VHTT TP Huế vừa tổ chức Hội nghị tham vấn "Chương trình hành động của Thành ủy Huế thực hiện Nghị quyết số 80 của Bộ Chính trị về Phát triển văn hóa Việt Nam". Theo dự thảo, địa phương sẽ bảo đảm ưu tiên nguồn lực đầu tư phát triển văn hóa, bố trí ngân sách cho lĩnh vực văn hóa đạt trên 3% tổng chi ngân sách hằng năm. Tập trung ưu tiên đầu tư cho các thiết chế văn hóa trọng điểm, các lĩnh vực có tính lan tỏa cao gắn với phát triển kinh tế - xã hội. Thúc đẩy các thủ tục đầu tư, xây dựng hệ thống thiết chế mang tầm quốc giá và khu vực như: Bảo tàng Lịch sử, Trung tâm Hội nghị quốc tế, Bảo tàng quốc gia Cổ vật Cung đình Huế, Trung tâm Lưu trữ quốc gia tại Huế. Mục tiêu đến năm 2045, xây dựng Huế trở thành "Đô thị di sản đặc trưng - thông minh", là trung tâm văn hóa đặc sắc của châu Á với hệ sinh thái văn hóa phong phú, đa dạng, giàu bản sắc và hiện đại. Công nghiệp văn hóa trở thành ngành kinh tế mũi nhọn và đóng góp 10% GRDP…

Dự thảo của Chương trình hành động nêu rõ 8 nhiệm vụ và giải pháp, bám sát điều kiện thực tiễn của địa phương, đặt trọng tâm vào việc khơi dậy và phát huy sức mạnh nội sinh của văn hóa Huế. Thông qua đó, các giá trị di sản không chỉ được bảo tồn mà còn trở thành nguồn lực thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội, đặc biệt trong các lĩnh vực như du lịch văn hóa, công nghiệp sáng tạo.

Một trong những nội dung quan trọng của Chương trình hành động là xây dựng con người Huế phát triển toàn diện, đáp ứng yêu cầu của giai đoạn mới. Văn hóa không chỉ hiện hữu trong các di tích, lễ hội hay những giá trị nghệ thuật đặc sắc, mà còn được kết tinh và phản chiếu sinh động trong lối sống, cách ứng xử và phẩm chất nhân cách của mỗi người dân. Con người là chủ thể sáng tạo, gìn giữ và lan tỏa văn hóa, đồng thời cũng là mục tiêu cao nhất của mọi chiến lược phát triển.

Nhà nghiên cứu Nguyễn Xuân Hoa, nguyên Giám đốc Sở VHTT góp ý rằng, Chương trình hành động cần làm rõ lợi thế so sánh để làm nổi bật Huế là thành phố di sản cấp quốc gia, là trục phát triển kinh tế văn hóa của đất nước; là thành phố Festival đặc trưng của Việt Nam... Cần thêm chính sách khuyến khích, đào tạo các tài năng, đào tạo các chuyên gia giỏi trên các lĩnh vực tổ chức sự kiện, đạo diễn các chương trình về văn hóa quy mô lớn. "Festival Huế mang thương hiệu quốc tế nhưng nhiều năm qua vẫn đi thuê Tổng đạo diễn, thậm chí đến đạo diễn âm thanh, ánh sáng, nghệ thuật cũng phải thuê", ông Nguyễn Xuân Hoa dẫn chứng. ■

Phê duyệt điều chỉnh Quy hoạch hệ thống du lịch

Bộ VHTTDL đã ban hành Quyết định về việc Phê duyệt điều chỉnh Quy hoạch hệ thống du lịch thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2045. Việc điều chỉnh Quy hoạch được thực hiện trên cơ sở cập nhật các chủ trương, chính sách mới của Quốc hội và Chính phủ, đồng thời bảo đảm phù hợp với thực tiễn phát triển du lịch trong bối cảnh mới.

Theo Quyết định, mục tiêu tổng quát tiếp tục được nhấn mạnh là phát triển du lịch thực sự trở thành ngành kinh tế mũi nhọn, theo hướng chuyên nghiệp, hiện đại, đi vào chiều sâu, hiệu quả cao; đóng góp ngày càng lớn vào GDP, tạo động lực lan tỏa cho các ngành, lĩnh vực khác. Đồng thời, phát triển du lịch theo hướng bền vững, sáng tạo, dựa trên nền tảng tăng trưởng xanh, kinh tế tuần hoàn, gắn với bảo vệ môi trường và thích ứng hiệu quả với biến đổi khí hậu.

Phát triển du lịch quốc tế đồng thời với tăng cường khai thác có hiệu quả du lịch nội địa; phát huy hiệu quả vai trò động lực của doanh nghiệp và cộng đồng dân cư; tăng cường hiệu quả liên kết ngành giữa du lịch với các ngành, lĩnh vực khác; đẩy mạnh liên kết vùng, liên vùng, các hành lang kinh tế, liên kết địa phương và quốc tế.

Đến năm 2030, ngành Du lịch phấn đấu lượng khách quốc tế tăng trưởng từ 16-19%/năm, lượng khách nội địa tăng trưởng từ 3%/năm; đóng góp trực tiếp khoảng 14% GDP; nhu cầu khoảng 2,5 triệu buồng lưu trú và tạo ra khoảng 12 triệu việc làm, trong đó có khoảng 4 triệu việc làm trực tiếp. Đặc biệt, mục tiêu môi trường được đặt ra là đến năm 2030, 100% khu, điểm du lịch và các cơ sở lưu trú du lịch và và các cơ sở kinh doanh dịch vụ khác ven biển không sử dụng sản phẩm nhựa dùng một lần và túi nilon khó phân hủy, vận hành theo hướng kinh tế tuần hoàn.

Quy hoạch điều chỉnh cũng xác định rõ định hướng phát triển không gian du lịch theo vùng và liên kết liên vùng, hình thành các hành lang du lịch và cụm liên kết khai thác tài nguyên. Đồng thời, chú trọng phát triển các sản phẩm du lịch đặc thù gắn với đô thị lớn. Quy hoạch xác định 7 khu vực động lực phát triển du lịch, trong đó giai đoạn đến năm 2030 tập trung hình thành 5 khu vực. Bên cạnh đó, Quy hoạch định hướng phát triển 10 trung tâm du lịch gắn với các đô thị có lợi thế nổi trội. Đồng thời Quyết định cũng điều chỉnh danh mục các địa điểm tiềm năng phát triển thành khu du lịch quốc gia trên phạm vi cả nước…

MINH LÝ

BỘ VHTTDL DỰ THẢO ĐỀ XUẤT MỘT SỐ CƠ CHẾ, CHÍNH SÁCH PHÁT TRIỂN VĂN HÓA VIỆT NAM:

Tạo đột phá mạnh mẽ để văn hóa vươn tầm

● **LÂM SƠN**

Bộ VHTTDL đang tổ chức lấy ý kiến đối với dự thảo Nghị quyết của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đột phá phát triển văn hóa Việt Nam.

Theo Bộ VHTTDL, thực tiễn xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam thời gian qua cho thấy hệ thống pháp luật về văn hóa vẫn còn bộc lộ hạn chế, bất cập, chưa đáp ứng đầy đủ yêu cầu phát triển trong bối cảnh mới.

Pháp luật về đầu tư, tài chính cho văn hóa còn phân tán

Nhận thức về vị trí, vai trò của văn hóa trong phát triển bền vững đất nước chưa thật sự toàn diện và sâu sắc, dẫn đến việc thể chế hóa các quan điểm, chủ trương của Đảng thành chính sách, pháp luật của Nhà nước còn chậm, thiếu đồng bộ, chưa tạo được những đột phá cần thiết. Nhiều quy định pháp luật chưa theo kịp thực tiễn phát triển đời sống văn hóa, xã hội, chưa hình thành được khung pháp lý đủ mạnh để xây dựng và phát triển nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc.

Bên cạnh đó, pháp luật về đầu tư, tài chính cho văn hóa còn phân tán, mức đầu tư thấp, chủ yếu dựa vào ngân sách nhà nước, trong khi các cơ chế, chính sách khuyến khích xã hội hóa, phát triển nguồn lực ngoài nhà nước, thu hút, ưu đãi đầu tư cho văn hóa chưa hoàn chỉnh. Hệ thống pháp luật về phát triển nguồn nhân lực văn hóa, về bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hóa, cũng như về công nghiệp văn hóa, công nghiệp giải trí còn thiếu tính tổng thể, chưa tạo được động lực thúc đẩy lĩnh vực văn hóa phát triển tương xứng với tiềm năng.

Trong bối cảnh đó, việc ban hành Nghị quyết của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đột phá phát triển văn hóa Việt Nam để thể chế hóa kịp thời chủ trương của Đảng theo Nghị quyết số 80-NQ/TW là hết sức cần thiết. Nghị quyết không chỉ tháo gỡ điểm nghẽn, khắc phục những hạn chế, bất cập của hệ thống pháp luật hiện hành, mà còn có một số cơ chế, chính sách đột phá phát triển văn hóa Việt Nam.

Bảo đảm bố trí đủ quỹ đất cho thiết chế văn hóa, thể thao

Dự thảo cho biết, dự án đầu tư công, dự án PPP, dự án đầu tư theo quy định của Luật Đầu tư lĩnh vực văn hóa, thể thao cần triển khai ngay theo chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư Trung ương Đảng, Đảng ủy Chính phủ, nhưng chưa có trong quy hoạch thì được phép triển khai thực hiện và được cập nhật vào Quy hoạch tổng thể của tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương và các quy hoạch khác khi điều chỉnh.

HĐND cấp tỉnh quyết định bổ sung các dự án đầu tư trung hạn trong lĩnh vực văn hóa, thể thao và bổ sung kế hoạch sử dụng đất đã được phê duyệt mà không phải chờ đến kỳ điều chỉnh tiếp theo. Trình tự, thủ tục chuyển mục đích sử dụng đất, giao đất, cho thuê đất đối với các dự án này được thực hiện theo thủ tục rút gọn do Chính phủ quy định. UBND cấp tỉnh có trách nhiệm bảo đảm bố trí đủ quỹ đất cho thiết chế văn hóa, thể thao, cho phát triển các cụm, khu công nghiệp sáng tạo về văn hóa trong quy hoạch tỉnh, quy hoạch, kế hoạch sử dụng đất của địa phương.

Theo dự thảo, sẽ miễn 100% các loại thuế, phí đối với các tác phẩm nghệ thuật đỉnh cao, di sản văn hóa Việt Nam đáp ứng tiêu chí bảo vật quốc gia… Trong ảnh: Các chuyên gia thẩm định cổ vật trước khi ấn vàng Hoàng đế chi bảo hồi hương **Ảnh: T.L**

Các dự án đầu tư thiết chế văn hóa, thể thao trọng điểm có quy mô quốc gia ngang tầm khu vực và quốc tế hoặc thực hiện mục tiêu, nhiệm vụ đăng cai tổ chức các sự kiện văn hóa, thể thao quốc tế cần triển khai ngay theo chỉ đạo của Bộ Chính trị, Ban Bí thư Trung ương Đảng, Đảng ủy Chính phủ được thực hiện: Các thủ tục về quy hoạch, khởi công xây dựng công trình đồng thời với thực hiện thủ tục chấp thuận chủ trương đầu tư, quyết định chủ trương đầu tư; hình thức lựa chọn nhà thầu trong trường hợp đặc biệt.

Ưu đãi đầu tư, tài trợ trong lĩnh vực văn hóa

Cũng theo dự thảo, nhà nước hỗ trợ tiếp cận đất đai, mặt bằng sản xuất kinh doanh, cơ chế tài chính cho các tổ chức, cá nhân đầu tư xây dựng, phát triển hoặc hoạt động tại các cụm, khu công nghiệp sáng tạo về văn hóa theo

Khám phá cổng dẫn vào "địa phủ" Linh Sơn

● **Bài, ảnh: NGUYỄN HOÀN**

Động Âm Phủ, phường Linh Sơn (Thái Nguyên) được biết đến như cánh cổng dẫn vào địa phủ với không gian tối sâu bên trong hang Địa, đồng thời, đây cũng là di tích lịch sử hàng trăm năm tuổi còn lưu dấu.

Là một trong những quần thể hang động tiêu biểu của vùng trung du, động Âm Phủ tại phường Linh Sơn là một trong những điểm đến vừa mang giá trị văn hóa vừa chứa đựng những tín ngưỡng dân gian.

Động Âm Phủ còn gọi là hang Địa nằm trong quần thể hang động Linh Sơn ẩn sâu trong núi Hột, toàn bộ khu vực gồm hai hang đá tự nhiên là hang Thiên và hang Địa ăn sâu vào lòng núi, diện tích khoảng 1.000m^2, chung một cửa chính rộng khoảng 5m. Từ cửa hang, rẽ trái là hang Thiên với không gian rộng, sáng nổi bật bởi các khối nhũ đá tự nhiên tạo hình đa dạng, một số vị trí đặt tượng Phật tạo nên không khí trang nghiêm nhưng không kém phần huyền bí. Ngược lại, rẽ phải là hang Địa, nơi được mệnh danh là "đường xuống âm phủ". Hang Địa rộng hơn hang Thiên, với diện tích khoảng 480m^2, nền hang bằng phẳng và rộng rãi, dần thấp xuống như tạo thành các chiếu nghỉ lớn.

Không gian trong hang Địa tĩnh lặng, vắng vẻ, càng đi sâu càng tối đen như mực, lòng hang hun hút kéo dài không thấy đáy. Tiếng đá rơi lộp bộp, nước nhỏ tí tách vang lên từng nhịp, dội lại trong không gian kín gợi cảm giác như những âm thanh vọng lên từ một thế giới khác. Theo người dân, đến nay rất ít người, kể cả người địa phương dám đi sâu vào hang Địa bởi không gian bên trong tối, ẩm lạnh, tĩnh lặng, luôn phủ một lớp huyền bí khiến ai bước vào cũng cảm thấy rợn người và rùng mình.

Quần thể động Linh Sơn tại phường Linh Sơn, Thái Nguyên

"Ngày trước trong động nhiều dơi, bước vào, dơi bay loạn, tiếng cánh đập và tiếng kêu lít nhít trên đầu dội xuống liên hồi, khiến bầu không khí vốn đã âm u càng trở nên rùng rợn, người đứng trong hang cũng thấy lạnh sống lưng. Người dân truyền tai nhau về hang sâu hun hút, bóng tối dày đặc, đi mãi không thấy điểm cuối. Ánh đèn pin rọi vào cũng không thể soi thấy đáy. Nhiều người tin rằng đây là cánh cổng dẫn xuống âm phủ", một người dân cho hay.

Không chỉ gắn với những câu chuyện nhuốm màu huyền bí, hang động Linh Sơn còn lưu giữ nhiều giá trị văn hóa và dấu tích lịch sử kéo dài hàng trăm năm. Những lớp thông tin đan xen giữa tư liệu và truyền thuyết tạo nên chiều sâu riêng có khiến nơi đây không chỉ là điểm tham quan mà còn là không gian giàu ý nghĩa lịch sử.

Theo một số tài liệu, khu vực động Linh Sơn từng là nơi trú ẩn của quân đội thời nhà Lý kháng chiến chống quân Tống. Sau các

quy định tại Điều 7 Nghị quyết 198/2025/QH15 ngày 17.5.2025 của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đặc biệt phát triển kinh tế tư nhân.

Các tổ chức, cá nhân đầu tư vào hạ tầng số và phát triển các giải pháp công nghệ cao cho văn hóa, phát triển công nghiệp văn hóa, công nghiệp giải trí được hỗ trợ thuế, phí, lệ phí theo quy định tại Điều 10 Nghị quyết 198/2025/QH15 ngày 17.5.2025 của Quốc hội về một số cơ chế, chính sách đặc biệt phát triển kinh tế tư nhân. Các hàng hóa, dịch vụ của hoạt động văn hóa, triển lãm, thể dục, thể thao, biểu diễn nghệ thuật, sản xuất phim, nhập khẩu, phát hành phim, chiếu phim được hưởng thuế suất thuế giá trị gia tăng 5%. Miễn thuế 4 năm, giảm 50% số thuế phải nộp trong 5 năm tiếp theo đối với thu nhập của doanh nghiệp từ thực hiện dự án đầu tư các ngành công nghiệp văn hóa, công nghiệp giải trí, cụm, khu công nghiệp sáng tạo về văn hóa; nếu thực hiện tại địa bàn có điều kiện kinh tế - xã hội khó khăn hoặc đặc biệt khó khăn thì được miễn thuế 4 năm, giảm 50% số thuế phải nộp trong 9 năm tiếp theo.

Miễn thuế thu nhập cá nhân đối với thu nhập từ tiền lương, tiền công của các chuyên gia, nhà khoa học, người có tài năng đặc biệt làm việc tại các doanh nghiệp khởi nghiệp sáng tạo trong lĩnh vực công nghiệp văn hóa, công nghiệp giải trí. Miễn thuế nhập khẩu đối với các di vật, cổ vật được hồi hương và đơn giản hóa thủ tục "tạm xuất, tái nhập" đối với các bảo vật quốc gia, cổ vật hoặc tác phẩm nghệ thuật giá trị cao đi tham dự triển lãm quốc tế. Miễn 100% các loại thuế và phí, bao gồm thuế nhập khẩu, thuế giá trị gia tăng, phí lưu kho, phí hải quan đối với các tác phẩm nghệ thuật đỉnh cao, di sản văn hóa của Việt Nam đáp ứng được tiêu chí bảo vật quốc gia, cổ vật quý hiếm có giá trị đang ở nước ngoài về nước không vì mục đích lợi nhuận để trưng bày theo quy định của Luật Di sản văn hóa hoặc tặng cho, chuyển giao cho Nhà nước.

Trường hợp tác phẩm nghệ thuật đỉnh cao, bảo vật quốc gia, cổ vật quý hiếm đã được hồi hương về nước, nhưng chủ sở hữu không chuyển nhượng cho nhà nước, mà chuyển nhượng cho bên thứ ba phải thực hiện nghĩa vụ về thuế theo quy định...■

---

trận giao tranh, nhiều binh lính đã tử trận tại vùng núi này, để lại dấu tích và câu chuyện được lưu truyền trong đời sống người dân địa phương qua nhiều thế hệ. Từ những mất mát đó, các câu chuyện tâm linh dần hình thành và lan truyền. Tương truyền, Nguyên Phi Ỷ Lan trong một lần đi qua đã cho dân lập nơi thờ các binh sĩ tử trận, góp phần tạo nên không gian tín ngưỡng tồn tại đến nay trong khu vực hang động Linh Sơn. Không chỉ dừng ở truyền thuyết, khu vực này còn lưu lại dấu tích, trên vách núi trước cửa động, một tấm bia cổ với hơn 200 chữ Hán được phát hiện, ghi lại việc trùng tu hang động từ thời nhà Lê kèm theo các họa tiết chạm khắc tinh xảo.

Trước đó, thông tin từ UBND phường Linh Sơn, đơn vị này cho biết quần thể hang động đã được công nhận là di tích lịch sử quốc gia từ năm 1999. Đây là khu vực có giá trị lớn về lịch sử và văn hóa với niên đại kéo dài hàng trăm năm cần được bảo vệ và gìn giữ. Theo lãnh đạo địa phương, đến nay động Linh Sơn vẫn giữ được trạng thái nguyên sơ, ít chịu tác động. Tuy nhiên, quá trình phong hóa tự nhiên qua thời gian đã khiến một số khu vực trong hang có dấu hiệu bào mòn, ảnh hưởng đến bề mặt nhũ đá và cấu trúc tự nhiên. ■

"Bản giao hưởng" Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam

● **Bài, ảnh: HUY AN**

Từ ngày 17 đến 19.4.2026, Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam (Đoài Phương, Hà Nội) sẽ trở thành tâm điểm hội tụ của những giá trị di sản văn hóa qua chuỗi hoạt động kỷ niệm Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam (19.4).

Với sự góp mặt của hơn 300 nghệ nhân, già làng và đồng bào đến từ 34 tỉnh, thành phố, sự kiện là biểu tượng của tình đoàn kết, khẳng định sức sống mãnh liệt của bản sắc Việt trong dòng chảy thời đại.

Mở đầu cho chuỗi sự kiện trọng đại là Hội nghị toàn quốc triển khai công tác văn hóa dân tộc diễn ra vào ngày 17.4. Tại hội nghị, những kinh nghiệm thực tiễn và mô hình bảo tồn văn hóa hiệu quả từ các địa phương sẽ được chia sẻ rộng rãi, định hướng cho nhiệm vụ phát triển văn hóa giai đoạn 2026-2030. Hội nghị cũng là dịp đặc biệt để ghi nhận, tuyên dương những đóng góp thầm lặng của các già làng, trưởng bản và nghệ nhân uy tín. Những cá nhân tiêu biểu và các cán bộ, chiến sĩ quân đội, công an có thành tích xuất sắc trong việc phối hợp với đồng bào dân tộc thiểu số giữ gìn di sản sẽ được vinh danh, tạo động lực mạnh mẽ cho công cuộc bảo tồn văn hóa phi vật thể trên cả nước.

Văn hóa ẩm thực đặc sắc của các dân tộc được giới thiệu tới du khách

Điểm hấp dẫn nhất trong dịp này chính là không gian trình diễn các nghi lễ và lễ hội truyền thống, nơi du khách được tận mắt chứng kiến những lát cắt văn hóa tinh túy nhất của các địa phương. Đoàn nghệ nhân tỉnh Vĩnh Long mang đến một không gian phương Nam rực rỡ với tâm điểm là "Lễ hội Ok-om-bok" (lễ cúng trăng) của dân tộc Khmer. Đây là nghi lễ thiêng liêng thể hiện lòng biết ơn đối với Mặt trăng đã ban cho mùa màng bội thu. Bên cạnh đó, du khách sẽ được thưởng thức các loại hình nghệ thuật dân gian tiêu biểu như hát Dù kê, múa Rô băm, nhạc ngũ âm, cùng các loại hình diễn xướng đặc sắc của người Kinh và người Hoa như hát bội, cải lương, đờn ca tài tử và múa Lân - Sư - Rồng. Không gian này còn kết nối du khách với nghề truyền thống qua hoạt động thắt lá dừa và vẽ trang trí trên gáo dừa đầy tính nghệ thuật.

Dân tộc Chu Ru tỉnh Lâm Đồng góp mặt với "Lễ cúng mừng lúa mới" (Mơ nhum bok koh). Trong âm vang của đồng la (sar), tiếng trống (sơgơr) và kèn bầu (rơkel), các điệu nhảy Tamya nhịp nhàng sẽ dẫn dắt du khách vào thế giới tâm linh tạ ơn Yàng. Đây là dịp để đồng bào Chu Ru giao lưu cùng các nhóm dân tộc Tây Nguyên khác tại Làng, tạo nên chương trình "Tiếng gọi buôn làng" rộn rã nhạc cụ tre nứa và dân ca dân vũ đặc trưng. Đến từ miền Trung, dân tộc Thái tỉnh Thanh Hóa tái hiện "Lễ cưới hai lần" một phong tục hôn nhân độc đáo mang đậm giá trị nhân văn. Chương trình "Sắc màu vùng cao" của đồng bào Thái sẽ hòa quyện cùng các cộng đồng phía Bắc qua những điệu múa xòe, nhảy sạp và hòa tấu nhạc cụ truyền thống.

Trong khi đó, dân tộc Tày tỉnh Quảng Ninh mang đến nghi lễ nhận và dạy con tràng nhập môn (Son tràng) đầy huyền bí. Đặc biệt, nghệ thuật hát Then, đàn Tính sẽ được trình diễn và hướng dẫn trực tiếp cho du khách trải nghiệm, giúp mỗi người cảm nhận được sự tinh tế trong tâm hồn người dân vùng núi phía Bắc. Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam 2026 còn là một ngày hội giao lưu cộng đồng thực thụ. Du khách sẽ có cơ hội tham gia vào không gian sinh hoạt hằng ngày của 16 nhóm đồng bào đang hoạt động thường xuyên tại Làng. Tại đây, mọi ranh giới về địa lý bị xóa nhòa khi đồng bào 54 dân tộc cùng du khách quây quần bên đống lửa trại rực sáng, cùng chia sẻ ẩm thực, trò chơi dân gian và những câu chuyện về phong tục tập quán.

Du khách trải nghiệm, tìm hiểu văn hóa các dân tộc tại Làng

Chương trình giao lưu cộng đồng này tạo điều kiện để các dân tộc anh em gặp gỡ, học tập kinh nghiệm lẫn nhau trong việc gìn giữ trang phục, tiếng nói và nghề thủ công. Những hoạt động như đốt lửa trại, múa hát tập thể không chỉ thắt chặt tình đoàn kết gắn bó mà còn nâng cao ý thức trách nhiệm của mỗi công dân trong việc xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc. Bên cạnh các phần lễ và hội, không gian trưng bày tại các cụm làng sẽ là nơi giới thiệu các sản phẩm OCOP đặc trưng, sách báo và tạp chí về văn hóa dân tộc. Du khách có thể tìm thấy những sản vật tinh túy từ Vĩnh Long, Lâm Đồng, Thanh Hóa hay Quảng Ninh, đồng thời tham gia vào các hoạt động thực hành nghề truyền thống như làm cốm dẹp, dệt thổ cẩm.

Việc kết hợp giữa trình diễn di sản và quảng bá sản phẩm địa phương chính là hướng đi đúng đắn nhằm thúc đẩy du lịch văn hóa bền vững, giúp di sản phi vật thể có sức sống mới trong lòng du khách hiện đại. Mỗi gian hàng, mỗi bức ảnh triển lãm đều kể một câu chuyện về vùng đất và con người Việt Nam, mời gọi sự khám phá và trân trọng. Ngày Văn hóa các dân tộc Việt Nam 19.4 tại Làng Văn hóa - Du lịch các dân tộc Việt Nam không chỉ là một sự kiện thường niên, mà là một lời khẳng định mạnh mẽ về giá trị của sự đa dạng trong thống nhất.

Tiếng Then của người Tày hòa cùng tiếng trống ngũ âm Khmer, điệu múa Tamya Chu Ru quyện trong tiếng khèn Mông... tất cả tạo nên một bản hòa ca rực rỡ sắc màu, nuôi dưỡng tình yêu di sản và niềm tự hào dân tộc cho thế hệ hôm nay và mai sau. ■

Vương miện của Mặt trời: Khi trẻ em học cách đối diện với cảm xúc

Cuốn sách tranh *Vương miện của Mặt trời* của tác giả Quỳnh Lê (lọt Top 100 bản thảo xuất sắc của dPICTUS 2024) - tác phẩm giàu cảm xúc dành cho độc giả nhỏ tuổi, vừa chính thức ra mắt. Cuốn sách hướng tới các gia đình đang tìm kiếm những tác phẩm giúp trẻ hiểu và đối diện với cảm xúc của chính mình, đồng thời mở ra những cuộc trò chuyện nhẹ nhàng giữa cha mẹ và con cái về sự trưởng thành từ bên trong.

Vương miện của Mặt trời được họa sĩ Hoàng Giang minh họa với phong cách giàu cảm xúc, chuyển tải câu chuyện về cậu bé Mặt Trời vô tình làm vỡ chiếc vương miện luôn tỏa sáng trên đầu và không còn ánh hào quang quen thuộc, cậu buồn bã, chán nản và lên đường tìm cách ghép lại những mảnh vỡ. Trong hành trình ấy, cậu lần đầu khám phá vẻ đẹp của bầu trời đêm và nhận ra ánh sáng không chỉ đến từ hào quang, mà còn từ sự sẻ chia và những cảm xúc chân thành.

QUANG ANH

Hòa nhạc *Tinh hoa Pháp*

Vào 20h ngày 25 và 26.4, Dàn nhạc Giao hưởng Nhà hát Opera Hoàng gia Versailles sẽ hội ngộ khán giả tại Nhà hát Hồ Gươm trong đêm hòa nhạc *Tinh hoa Pháp*, hứa hẹn mang đến một "bữa tiệc" âm nhạc đậm chất Pháp dành cho những người yêu nghệ thuật hàn lâm.

Trong chương trình, khán giả sẽ được hòa mình vào không gian âm nhạc Paris hoa lệ qua các trích đoạn nổi tiếng như: *Vie Parisienne, aria L'Air des Bijoux,* các trích đoạn *Habanera, Toreador trong opera Carmen,* cùng những tác phẩm giàu cảm xúc như *Flower Duet (Lakmé), Méditation (Thaïs)* và giai điệu tuyệt đẹp Barcarolle. Đêm nhạc có sự tham gia của Dàn nhạc Hoàng gia Versailles dưới sự chỉ huy của Nhạc trưởng Victor Jacob, cùng các nghệ sĩ Julien Behr (tenor), Fanny Valentin (soprano), Camille Taos Arbouz (mezzo) và Alexandre Adra (basse), hứa hẹn mang đến một không gian âm nhạc sang trọng, lãng mạn và giàu cảm xúc.

NHẬT HUY

CHỈ THỊ SỐ 04-CT/TW CỦA BAN BÍ THƯ:

Định vị vai trò xuất bản trong kỷ nguyên số

● **TRUNG NGHĨA**

Chỉ thị số 04-CT/TW ngày 17.3.2026 đánh dấu bước ngoặt quan trọng trong tiến trình phát triển của ngành xuất bản Việt Nam. Lần đầu tiên, lĩnh vực này được định hướng trở thành "ngành kinh tế - công nghệ phát triển", chuyển đổi toàn diện theo hướng hiện đại hóa trên nền tảng số, thúc đẩy đổi mới sáng tạo và chủ động hội nhập quốc tế.

Xuất bản trước yêu cầu chuyển đổi công nghệ, mô hình

Trong bối cảnh chuyển đổi số quốc gia, khoa học, công nghệ và đổi mới sáng tạo trở thành động lực chủ yếu của tăng trưởng, ngành xuất bản không thể đứng ngoài quỹ đạo đó. Nếu trước đây, xuất bản chủ yếu được nhìn nhận như một lĩnh vực văn hóa - tư tưởng, thì nay, Chỉ thị số 04-CT/TW về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động xuất bản trong tình hình mới, nêu quan điểm chỉ đạo xuất bản còn "trở thành ngành kinh tế - công nghệ phát triển"; thúc đẩy sáng tạo nội dung, phát triển mạnh mẽ công nghệ và hạ tầng số; xây dựng nền xuất bản chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại…

Nói về chuyển đổi số trong ngành sách, TS Trần Chí Đạt, Giám đốc - Tổng biên tập NXB Khoa học - Công nghệ - Truyền thông nhận định: Sự phát triển mạnh mẽ của trí tuệ nhân tạo (AI), dữ liệu lớn, điện toán đám mây và kinh tế số đang làm thay đổi căn bản phương thức sản xuất, phân phối và tiếp nhận tri thức. Trong bối cảnh đó, hành vi đọc của công chúng cũng chuyển dịch rõ rệt sang môi trường số, với đặc điểm nổi bật là đọc đa nền tảng, truy cập tức thời và kỳ vọng cao về cá nhân hóa nội dung.

Điều này buộc ngành xuất bản phải chuyển đổi - không chỉ về công nghệ mà cả mô hình phát triển. TS Trần Chí Đạt cho rằng, chuỗi giá trị xuất bản từ biên tập, thiết kế, làm sách điện tử, phát hành đến chăm sóc người đọc cần được số hóa toàn diện, vận hành trên nền tảng công nghệ hiện đại.

Cùng với đó, dữ liệu đang trở thành "tài sản mới" của ngành xuất bản. Mỗi lượt đọc, mỗi hành vi tương tác của độc giả đều cung cấp những thông tin giá trị, giúp NXB hiểu rõ hơn nhu cầu thị trường. Việc thu thập, phân tích dữ liệu không chỉ hỗ trợ xây dựng nội dung phù hợp, mà còn giúp tối ưu chiến lược kinh doanh và nâng cao khả năng cạnh tranh.

Còn theo ông Vũ Trọng Đại, Giám đốc Công ty Cổ phần Xuất bản Khoa học và Giáo dục Thời đại (TIMES): Các ứng dụng tiêu biểu và phổ biến của AI đang khiến một loạt công việc trong ngành xuất bản trở nên dễ dàng và nhanh chóng hơn, từ giao dịch bản quyền, biên soạn, biên dịch, minh họa, trình bày, thiết kế đến xây dựng kế hoạch truyền thông và kinh doanh…

Tiêu biểu cho tác động của AI là tối ưu hóa quy trình tổ chức bản thảo (tổ chức nội dung). Trước kia, việc tổ chức bản thảo tốt thực sự là thách thức ngay cả với các biên tập viên lão luyện. Nhưng công việc trên giờ đây trở nên dễ dàng và nhanh chóng hơn nhiều nhờ các trợ lý ảo - các ứng dụng AI đều có khả năng gợi ý đề cương, tổng hợp thông tin và tạo dựng nội dung cực kỳ nhanh chóng, đặc biệt là nếu biên tập viên làm việc bằng tiếng Anh và với các đề tài có nguồn dữ liệu lớn trên Internet. Tuy nhiên, công nghệ không thay thế con người. Do đó, hiện đại hóa không chỉ là "công nghệ hóa", mà là sự kết hợp giữa công nghệ và năng lực nghề nghiệp.

Chỉ thị số 04-CT/TW định hướng phát triển xuất bản chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại **Ảnh: ITN**

"Bản thiết kế" đưa xuất bản Việt Nam phát triển hiện đại

Nếu chuyển đổi số là động lực, thì hệ sinh thái xuất bản số chính là cấu trúc để ngành xuất bản vận hành hiệu quả trong kỷ nguyên mới. Hiện đại hóa không thể được thực hiện một cách đơn lẻ ở từng NXB, mà cần sự liên kết, phối hợp giữa nhiều chủ thể.

Một trong những giải pháp then chốt là xây dựng nền tảng dùng chung. Theo TS Trần Chí Đạt, nền tảng dùng chung là xu hướng tất yếu của ngành xuất bản trong kỷ nguyên số. Đây không chỉ là giải pháp kỹ thuật nhằm giảm chi phí, mà còn là bước đi chiến lược để tạo lập hệ sinh thái xuất bản điện tử thống nhất, tăng cường liên thông dữ liệu, phát huy sức mạnh tập thể thay vì phát triển đơn lẻ, phân tán.

Song song với đó là phát triển hệ sinh thái số rộng mở, kết nối với thư viện, trường đại học, doanh nghiệp; mở rộng số lượng NXB và đơn vị phát hành tham gia; tăng cường liên kết với doanh nghiệp công nghệ trong nước; từng bước mở rộng ra thị trường quốc tế. Mục tiêu không chỉ là phát triển thị trường trong nước mà còn từng bước đưa xuất bản phẩm điện tử Việt Nam tham gia chuỗi giá trị toàn cầu.

Cùng ý kiến, đại diện Sở VHTT TP Hồ Chí Minh cho rằng: Để thúc đẩy mạnh mẽ quá trình chuyển đổi số trong ngành xuất bản cần có sự hợp tác giữa các NXB với các nhà cung cấp dịch vụ công nghệ, các đơn vị giáo dục là vô cùng cần thiết. Việc xây dựng một hệ sinh thái đọc số đòi hỏi sự kết hợp chặt chẽ giữa các nguồn lực, kinh nghiệm và chuyên môn khác nhau. Thông qua hợp tác, có thể cùng nhau phát triển các nền tảng đọc sách điện tử hiện đại, đa dạng hóa các loại hình sản phẩm, đồng thời tạo ra một cộng đồng đọc số sôi động và bền vững.

Nhưng thực tế cho thấy, cùng với cơ hội là những thách thức không nhỏ, đặc biệt là vấn đề bảo vệ bản quyền. Vì vậy, việc hoàn thiện hành lang pháp lý về bản quyền số, tăng cường ứng dụng công nghệ trong phát hiện và xử lý vi phạm bản quyền là yêu cầu cấp bách.

PGS.TS Vũ Trọng Lâm, Giám đốc - Tổng Biên tập NXB Chính trị quốc gia Sự thật nhấn mạnh, việc ứng dụng công nghệ phải góp phần nâng cao chất lượng sách, bảo đảm tính định hướng, giáo dục của sách, đồng thời, góp phần quản lý chặt chẽ, bảo đảm an toàn thông tin, bảo vệ bản quyền tác giả. Triển khai có lộ trình, đồng bộ về hạ tầng kỹ thuật, nhân lực và thể chế là điều kiện quan trọng để hiện đại hóa hoạt động xuất bản trong kỷ nguyên mới.

Nhiều chuyên gia cho rằng, với các nhiệm vụ, giải pháp cụ thể như: Xây dựng hạ tầng kỹ thuật số, nền tảng dữ liệu xuất bản số dùng chung toàn ngành; ứng dụng trí tuệ nhân tạo, đa dạng hóa sản phẩm của xuất bản theo hướng số hóa; bảo vệ bản quyền trong môi trường số; tăng cường hợp tác công tư…, Chỉ thị 04 được coi là "bản thiết kế" đưa xuất bản Việt Nam phát triển hiện đại. Qua đó, góp phần xây dựng và bồi đắp nền tảng tri thức quốc gia, tạo lập giá trị xã hội, phát triển văn hóa; đóng góp vào thành tựu chung của nền kinh tế quốc dân; phát huy sức mạnh mềm văn hóa Việt Nam trên trường quốc tế. ■

Nghệ thuật mở lối hòa nhập cho người khuyết tật

● THANH MAI

Không chỉ là phương tiện sáng tạo, nghệ thuật còn trở thành nhịp cầu kết nối cảm xúc, giúp người khuyết tật tìm thấy tiếng nói riêng và tự tin thể hiện bản thân. Thông qua các dự án nghệ thuật, họ có cơ hội giao tiếp, sẻ chia và từng bước hòa mình vào đời sống cộng đồng trong sự thấu hiểu và đồng cảm.

Xưởng thêu Len Art của nghệ nhân Nguyễn Thị Hồng Vân giúp người khuyết tật học nghề, tự tin hòa nhập cộng đồng

Nghệ thuật trở thành cầu nối hòa nhập

Tại Hà Nội, nhiều mô hình nghệ thuật đang mở ra những không gian giàu tính nhân văn, nơi những "vầng trăng khuyết" có cơ hội làm việc, kết nối và khẳng định giá trị của mình.

Một trong những điểm sáng là xưởng may Vụn Art, nép mình trong làng lụa Vạn Phúc (Hà Đông). Nhân công tại đây đều là những mảnh đời khiếm khuyết, từ người trầm cảm, thiểu năng trí tuệ, câm điếc, tự kỷ đến người khuyết tật vận động... Vụn Art được thành lập năm 2018 bởi anh Lê Việt Cường - Chủ tịch Hội Người khuyết tật Hà Đông, đồng thời là Chủ tịch Hợp tác xã Vụn Art. Là người trong cuộc, anh thấu hiểu nỗi mặc cảm, tự ti mà người khuyết tật phải đối diện. Vì thế, anh không đặt ra những mục tiêu lớn lao, mà bắt đầu từ mong muốn giản dị: Tạo ra một nơi để họ có việc làm và tự chủ cuộc sống. Từ 5 thành viên ban đầu, Vụn Art đã trở thành "ngôi nhà chung" của khoảng 40 lao động đặc biệt. Tại đây, họ tìm thấy niềm vui, sự tự tin và cơ hội thay đổi cuộc đời. Từ chỗ phụ thuộc gia đình, nhiều người đã có thể tự đi làm, tạo ra những sản phẩm chất lượng và được thị trường đón nhận.

Cũng kiên trì theo đuổi con đường nghệ thuật vì cộng đồng, suốt hơn 10 năm qua, xưởng tranh thêu Len Art của nghệ nhân Nguyễn Thị Hồng Vân đã âm thầm mở ra cơ hội mới cho người khuyết tật và trẻ tự kỷ. Không chỉ dạy nghề miễn phí, nơi đây còn giúp họ tìm lại sự tự tin, phát triển bản thân và tạo ra thu nhập. Những ngày đầu mở xưởng, chị gặp không ít khó khăn trong việc tìm học viên. Phần lớn các em đều rụt rè, tự ti, ngại giao tiếp. Nhưng bằng sự kiên trì, chị từng bước giúp họ mở lòng. Trường hợp của Nguyễn Trọng Duy (sinh năm 2008) là một minh chứng rõ nét. Từ một cậu bé khép kín, sau gần hai tháng được cầm tay hướng dẫn từng mũi kim, Duy đã có thể tự hoàn thiện những bức tranh của riêng mình. Để duy trì hoạt động, chị Vân cùng chồng mở quán cà phê Len Art, nơi trưng bày sản phẩm của học viên. Không gian nhỏ ấy dần trở thành cầu nối giữa nghệ thuật và cộng đồng, lan tỏa giá trị của sự kiên nhẫn và nghị lực.

Ở lĩnh vực nghệ thuật biểu diễn, lớp dạy khiêu vũ miễn phí Solar Dance Club của huấn luyện viên Tô Văn Hòa lại mở ra một hướng đi khác cho người khiếm thị. Với phương pháp giảng dạy dựa trên cảm nhận và lời nói, thầy Hòa đã giúp học viên từng bước làm quen với chuyển động, vượt qua nỗi sợ và tự tin bước lên sàn diễn. Học viên Lê Tuấn Hà, khiếm thị bẩm sinh, sau 5 năm theo học giờ đây sức khỏe đã cải thiện rõ rệt và còn giành được nhiều giải thưởng tại các cuộc thi khiêu vũ. Từ một lớp học nhỏ, mô hình này đã được nhân rộng ra nhiều địa phương, tạo thêm cơ hội để người khiếm thị tiếp cận nghệ thuật và hòa nhập xã hội.

Cần sự chung tay của cả cộng đồng

Vụn Art, Len Art hay Solar Dance Club - có thể thấy điểm gặp nhau của các mô hình này là tạo việc làm, đồng thời giúp người khuyết tật tìm lại bản thân và khẳng định giá trị riêng. Thông qua sáng tạo, họ có cơ hội cất lên tiếng nói, xây dựng sự tự tin và kết nối với cộng đồng bằng chính năng lực tự thân.

Nghệ nhân Nguyễn Thị Hồng Vân (chủ xưởng Len Art) cho biết, trong quá trình làm việc với trẻ khuyết tật, chị nhận thấy nghệ thuật có thể vượt qua những rào cản về ngôn ngữ và thể chất, giúp các em phát triển bản thân và hòa nhập tốt hơn. Nhiều em ban đầu hiếu động, khó tập trung, nhưng khi tiếp cận thêu len đã dần rèn được tính kiên nhẫn, cải thiện khả năng vận động và kiểm soát hành vi. Không chỉ vậy, nghệ thuật còn đóng vai trò như một liệu pháp tinh thần, hỗ trợ người khuyết tật cải thiện sức khỏe tâm lý và kỹ năng xã hội. Những tác phẩm do họ tạo ra cũng góp phần thay đổi cách nhìn của cộng đồng, giúp giảm định kiến và lan tỏa sự thấu hiểu.

Tuy nhiên, để những "sân chơi" nghệ thuật dành cho người khuyết tật thực sự phát huy hiệu quả và đi đường dài, điều quan trọng không nằm ở ý tưởng nhân văn mà còn ở cách tổ chức và duy trì. Một môi trường cởi mở, thân thiện sẽ giúp người khuyết tật tự tin tham gia, nhưng để duy trì sức sống lâu bền, các mô hình này cần thêm nhiều "điểm tựa" từ cộng đồng và các tổ chức đồng hành.

Chị Hồng Vân cũng chia sẻ thêm, do duy trì lớp học miễn phí nên phần lớn chi phí đều do chị tự xoay xở, từ nguồn tài chính cá nhân đến thu nhập từ quán cà phê kết hợp trưng bày sản phẩm. Theo chị, để phát triển bền vững, mỗi dự án cần chủ động tìm đầu ra cho sản phẩm và kết nối nguồn tài trợ phù hợp, thay vì phụ thuộc vào một nguồn duy nhất.

Bên cạnh đó, việc đầu tư cơ sở vật chất mang tính tiếp cận là rất cần thiết, như không gian học phù hợp cho người sử dụng xe lăn hoặc các thiết bị hỗ trợ người khiếm thị. Các chương trình đào tạo chuyên biệt, có sự phối hợp giữa nghệ sĩ và chuyên gia trị liệu, cũng cần được tổ chức thường xuyên, đặc biệt tại những địa phương còn hạn chế điều kiện. Đồng thời, việc duy trì các hoạt động triển lãm, biểu diễn định kỳ sẽ tạo thêm cơ hội để người khuyết tật thể hiện khả năng và được xã hội ghi nhận.

Quan trọng hơn, khi nhận thức cộng đồng được nâng cao và có thêm nhiều tình nguyện viên cùng chung tay, một mạng lưới hỗ trợ bền vững sẽ dần hình thành, góp phần đưa nghệ thuật trở thành cầu nối thực sự cho hành trình hòa nhập của những "vầng trăng khuyết". ■

Vở diễn *Chim hải âu* tham dự Liên hoan sân khấu quốc tế "Mùa xuân Melikhovo" 2026

Vừa qua, Sân khấu Lệ Ngọc công bố dàn dựng vở *Chim hải âu* - kiệt tác của đại văn hào Nga Anton Chekhov - để tham dự Liên hoan sân khấu quốc tế "Mùa xuân Melikhovo" 2026 tại Nga, diễn ra từ ngày 25 - 31.5.2026. Với tinh thần đại diện cho sân khấu Việt Nam, ê kíp lựa chọn cách tiếp cận mới mẻ, tránh lối mòn quen thuộc và không lặp lại những phiên bản trước đây. Thay vào đó, vở diễn được xây dựng theo hướng mang đậm bản sắc văn hóa dân gian Việt. Từ thiết kế mỹ thuật, âm nhạc đến phục trang, mọi yếu tố đều được nghiên cứu kỹ lưỡng, chắt lọc tinh hoa truyền thống nhằm tạo nên diện mạo vừa gần gũi, vừa khác biệt cho tác phẩm kinh điển này.

Chim hải âu xoay quanh bi kịch của những khát vọng không được đáp lại, đặc biệt là các mối quan hệ tình cảm chồng chéo giữa những nhân vật như Arkadina, Treplev, Nina và Trigorin. Nổi bật là Treplev - một nhà văn trẻ khao khát đổi mới nghệ thuật nhưng rơi vào bế tắc khi không đạt được cả tình yêu lẫn sự công nhận. Bi kịch cá nhân của nhân vật cũng là lát cắt sâu sắc về những giằng xé nội tâm, phản ánh hành trình tìm kiếm giá trị và ý nghĩa tồn tại của con người.

Biên tập, đạo diễn, NSƯT Bùi Như Lai cho rằng, việc tham gia Liên hoan quốc tế không chỉ đơn thuần là mang một tác phẩm đi biểu diễn, mà còn là hành trình kể lại câu chuyện bằng ngôn ngữ sân khấu mang đậm bản sắc dân tộc, đồng thời chạm đến cảm xúc của khán giả toàn cầu. Đây là thách thức lớn, nhưng cũng là cơ hội để sân khấu Việt Nam khẳng định bản lĩnh và sức sáng tạo.

Bên cạnh mục tiêu tham dự liên hoan, ê kíp cũng kỳ vọng đưa vở diễn đến với khán giả trong nước. Qua đó, công chúng có thể cảm nhận rõ hơn khả năng hội nhập, làm mới các tác phẩm kinh điển và sức sống bền bỉ của sân khấu Việt Nam trong bối cảnh toàn cầu hóa.

Buổi khởi công dàn dựng vở diễn "Chim hải âu"

MAI HOA

Gieo mầm tình yêu biển từ những "lớp học mở" ở Hội An

● **Bài, ảnh: KHÁNH CHI**

Từ những "lớp học mở" trải dài từ sông Hoài đến biển Cửa Đại, Hội An đang định hình một hướng tiếp cận giáo dục giàu bản sắc vùng miền - nơi học sinh vừa tiếp nhận tri thức lại vừa được trải nghiệm, cảm nhận và hành động vì môi trường. Chính từ những bài học sống động ấy, ý thức bảo vệ đại dương được nuôi dưỡng tự nhiên, dần trở thành một phần trong đời sống, góp phần hình thành thế hệ trẻ có trách nhiệm với hệ sinh thái biển trong bối cảnh biến đổi khí hậu và ô nhiễm ngày càng gia tăng.

Tranh tuyên truyền về chủ đề "Bảo tồn đại dương" của học sinh trường THCS Nguyễn Bỉnh Khiêm

Gieo ý thức xanh cho thế hệ trẻ

Giáo dục thế hệ trẻ về bảo tồn đại dương đang được nhìn nhận như một hướng đi bền vững, không chỉ góp phần hình thành ý thức mà còn nuôi dưỡng trách nhiệm lâu dài đối với môi trường. Tại Khu dự trữ sinh quyển Cù Lao Chàm - Hội An (TP Đà Nẵng), hoạt động giáo dục và truyền thông về bảo tồn tài nguyên - môi trường, đặc biệt là tài nguyên biển, được triển khai đa dạng trong trường học, gắn với đặc trưng sinh thái và đời sống văn hóa vùng biển.

Những ngày cuối tháng 3 vừa qua, sân trường THCS Nguyễn Bỉnh Khiêm (phường Hội An Tây) trở nên rộn ràng khi học sinh và giáo viên cùng tham gia chương trình truyền thông giáo dục bảo tồn biển. Điểm nhấn là cuộc thi vẽ tranh với chủ đề đại dương. Qua những tác phẩm sinh động, giàu màu sắc, các bạn trẻ đã thể hiện tình yêu với thiên nhiên, qua đó bộc lộ nhận thức và trách nhiệm trong việc gìn giữ môi trường biển, hướng tới bảo vệ hệ sinh thái đại dương cho thế hệ tương lai.

Trước đó, gần 600 học sinh và giáo viên đến từ 6 trường THCS trên địa bàn các phường Hội An, Hội An Đông và Hội An Tây đã tham gia chương trình giáo dục bảo tồn đại dương tại Khu dự trữ sinh quyển thế giới Cù Lao Chàm - Hội An. Các em được trải nghiệm, tìm hiểu giá trị sinh thái vùng cửa sông, rừng dừa nước, đồng thời tiếp cận những câu chuyện về bảo vệ môi trường và đại dương. Các hoạt động thu gom rác thải, vi nhựa và thực hành phân tích tác động của vi nhựa đến môi trường, đời sống và hệ sinh thái cũng được triển khai trực tiếp tại thực địa.

Tham gia chương trình, nhiều học sinh tỏ ra hào hứng khi được nghe những kiến thức gần gũi và thiết thực như khái niệm vi nhựa và những tác động của chúng đối với hệ sinh thái biển và sức khỏe con người. Từ những vật dụng quen thuộc như bộ lọc, đũa gỗ, thước…, các em đã tự tay thu gom vi nhựa trên bãi biển, đếm, đo, ghi chép các thông số liên quan. Quá trình trải nghiệm này giúp các em từng bước nhận diện rõ hơn những tác động của vi nhựa đối với con người, từ đó hình thành nhận thức và ý thức hành động ngay trong chính môi trường sống của địa phương.

Đưa bảo tồn biển thành một phần đời sống học đường

Không dừng lại ở kiến thức sách vở, chương trình giáo dục bảo tồn đại dương tại Hội An đang từng bước giúp học sinh hiểu, trải nghiệm và hành động vì môi trường biển, hướng đến hình thành một thế hệ trẻ sống có trách nhiệm. Từ những cuộc thi vẽ tranh tuyên truyền, hoạt động thu gom rác thải, vi nhựa trên bãi biển, các "lớp học mở" trải nghiệm trải dài từ sông Hoài đến biển Cửa Đại (Hội An) đã đưa các em "chạm" vào đại dương một cách gần gũi, trực quan. Từ đó, nhận thức được khơi gợi, tình yêu thiên nhiên được nuôi dưỡng và ý thức gìn giữ biển xanh dần trở thành một phần trong đời sống, gắn với đặc trưng văn hóa - xã hội của vùng đất ven biển.

Những trải nghiệm thực tế ấy cũng chính là nền tảng để học sinh hình thành các ý tưởng, sáng kiến bảo vệ môi trường biển ngay tại địa phương, đồng thời phát triển kỹ năng quan sát, làm việc nhóm, giải quyết vấn đề và tư duy sáng tạo.

Các hoạt động đều nằm trong khuôn khổ Dự án "Bảo tồn đại dương của chúng ta: Xây dựng mối quan hệ lành mạnh với đại dương thông qua giáo dục phát triển bền vững tại Việt Nam" do Ban Quản lý Khu Dự trữ Sinh quyển Thế giới Cù Lao Chàm - Hội An phối hợp với Tổ chức Giáo dục, Khoa học và Văn hóa của Liên Hợp Quốc (UNESCO) triển khai, với sự hỗ trợ tài chính từ Công ty TNHH Fast Retailing - công ty mẹ của thương hiệu UNIQLO. Tại Việt Nam, dự án đang được thí điểm tại hai Khu dự trữ sinh quyển thế giới là Cù Lao Chàm - Hội An và rừng ngập mặn Cần Giờ, cùng hệ thống các trường học trên địa bàn. Các hoạt động hướng tới nâng cao hiểu biết về đại dương, giúp học sinh nhận diện rõ những tác động của con người đến môi trường biển, từ đó thúc đẩy sự thay đổi hành vi theo hướng tích cực, bền vững.

Thông qua các hoạt động truyền thông trong môi trường học đường, Hội An đã lan tỏa thông điệp bảo vệ đại dương đến thế hệ trẻ, từng bước khẳng định vai trò, trách nhiệm của địa phương trong việc gìn giữ và phát huy danh hiệu Khu dự trữ sinh quyển thế giới, trong bối cảnh môi trường biển đang đối mặt với nhiều thách thức như ô nhiễm và biến đổi khí hậu.

Bên cạnh chương trình trải nghiệm, nội dung bảo tồn đại dương cũng được lồng ghép vào chương trình giảng dạy tại các trường Tiểu học và THCS, dựa trên bộ tài liệu do Văn phòng UNESCO và Viện Khoa học Giáo dục (Bộ GD&ĐT) biên soạn. Dự kiến trong tháng 4 và 5.2026, các trường học sẽ tiếp tục triển khai sáng kiến truyền thông về bảo vệ môi trường và bảo tồn đại dương trong khuôn khổ dự án. ■

Nhiều hoạt động hưởng ứng Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam năm 2026

UBND tỉnh Bắc Ninh đã ban hành kế hoạch tổ chức Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam năm 2026 trên địa bàn tỉnh. Theo kế hoạch, Bắc Ninh sẽ triển khai chuỗi hoạt động bao gồm: Tổ chức Khai mạc và các hoạt động hưởng ứng Ngày Sách và Văn hóa đọc Việt Nam tỉnh Bắc Ninh năm 2026; phát động, nhân rộng mô hình CLB Sách và hành động, tủ sách gia đình, tủ sách dòng họ, tủ sách cơ quan, trường học, tủ sách cộng đồng; khuyến khích phát triển các mô hình thư viện số, tủ sách thông minh, ứng dụng công nghệ số trong quản lý và khai thác tài nguyên thông tin; hướng dẫn kỹ năng đọc sách…

Cùng với đó, tổ chức trưng bày, triển lãm, hội sách với không gian giới thiệu sách của các nhà xuất bản, đơn vị phát hành, các cơ quan, đơn vị liên quan; các hoạt động giao lưu, tọa đàm, trao tặng sách…; giới thiệu các xuất bản phẩm, tư liệu về văn hóa Kinh Bắc, dân ca Quan họ, danh nhân và di sản văn hóa Bắc Ninh, góp phần quảng bá giá trị văn hóa truyền thống của địa phương…

ĐÌNH NAM

Trưng bày gần 500 tư liệu quý tại triển lãm 45 năm Giáo hội Phật giáo Việt Nam

Ban Trị sự Giáo hội Phật giáo Việt Nam (GHPGVN) TP.HCM phối hợp cùng Báo Giác Ngộ vừa khai mạc triển lãm với chủ đề "45 năm Giáo hội Phật giáo Việt Nam: Phát triển cùng đất nước - Bước vào kỷ nguyên mới". Sự kiện là dịp để Phật giáo cả nước, đặc biệt là Phật giáo TP.HCM, nhìn lại chặng đường hình thành và phát triển, đồng hành cùng dân tộc trong suốt 45 năm qua.

Triển lãm giới thiệu gần 500 hình ảnh, tư liệu và thông tin giá trị, tái hiện những dấu mốc quan trọng của Phật giáo Việt Nam hiện đại. Trong đó có các tư liệu về Hội nghị Thống nhất thành lập GHPGVN; những cuộc gặp gỡ lịch sử giữa các bậc tôn túc Phật giáo với lãnh đạo Đảng, Nhà nước; dấu ấn qua 9 kỳ đại hội cùng nhiều hoạt động nổi bật trên các lĩnh vực Tăng sự, Hoằng pháp, văn hóa, nghi lễ, giáo dục và từ thiện xã hội. Thông qua hệ thống tư liệu phong phú, triển lãm sẽ góp phần lan tỏa những giá trị nhân văn, tinh thần nhập thế của Phật giáo trong đời sống xã hội, hướng tới giai đoạn phát triển mới gắn bó cùng đất nước.

CÔNG HẬU

THIẾU CẦU QUA SÔNG LUỒNG:

Gánh nặng đè lên từng mái nhà Sơn Điện

● **NGUYỄN LINH**

Suốt nhiều năm qua, hàng trăm gia đình ở xã Sơn Điện (Thanh Hóa) vẫn phải sống trong cảnh "nhà một bên, sinh kế một bên", ngày ngày họ vượt sông Luồng bằng những chiếc bè mảng thô sơ. Mỗi lần sang sông là một lần đánh cược với hiểm nguy, khiến nỗi lo luôn thường trực trong từng mái nhà. Khi cây cầu kiên cố vẫn chưa thành hiện thực, giấc mơ về một cuộc sống ổn định, bình yên của người dân nơi đây vẫn còn dang dở.

Nỗi lo chưa dứt

Từ thuở sơ khai, cuộc sống của bà con bản Ngàm, Na Nghịu, Xuân Sơn, Tân Sơn… thuộc xã Sơn Điện (Thanh Hóa) vẫn gắn chặt với sông Luồng - dòng nước hiền hòa vào mùa nắng nhưng trở nên dữ dội, hung hiểm mỗi khi mưa lũ đổ về. Không có cầu kiên cố, việc qua sông của họ chủ yếu dựa vào bè mảng, thậm chí là hệ thống cáp treo tự chế. Những phương tiện thô sơ ấy trở thành "cầu nối" duy nhất, gắn kết mỗi gia đình với đất sản xuất và các công trình thiết yếu nằm ở phía bên kia sông.

Theo lời các già làng, trước đây nhiều hộ dân sinh sống ngay bên tả ngạn - nơi thuận lợi cho canh tác lúa nước, trồng luồng, sắn và phát triển chăn nuôi. Thế nhưng, vì việc đi lại quá nguy hiểm, đặc biệt với trẻ nhỏ, nhiều gia đình buộc phải chuyển nhà sang phía bên kia. Từ đó hình thành một nghịch lý kéo dài nhiều năm: Ở một bên, sinh kế một bên. Mỗi ngày, hành trình mưu sinh của người dân bắt đầu bằng một lần vượt sông đầy rủi ro - cũng là lúc nỗi lo lại hiện hữu trong từng ánh mắt.

Ông Lò Văn Tính (bản Ngàm) chia sẻ: "Gia đình tôi có 4 sào lúa nước, hơn 1 ha đất trồng luồng cùng chuồng trại chăn nuôi đều nằm bên bãi sông. Mỗi lần thu hoạch là mỗi lần lo lắng. Nhiều khi nông sản chưa kịp đưa về đã bị nước cuốn trôi. Nhưng đáng sợ nhất vẫn là tính mạng con người".

Không riêng gia đình ông Tính, ông Vi Văn Phục (bản Tân Sơn) cũng mang nỗi trăn trở tương tự. Với 5 sào ruộng lúa, hơn 3ha đất trồng luồng, tre và hệ thống chuồng trại, mỗi mùa thu hoạch là một lần gia đình ông "đánh vật" với dòng nước. "Có người đã gặp nạn khi qua sông bằng bè mảng. Mùa mưa lũ, chỉ cần sơ sảy là có thể mất mạng", ông Phục nói. Đặc biệt, vào cuối năm - chính vụ khai thác luồng - những bất cập càng bộc lộ rõ khi người dân phải vận chuyển từng cây luồng bằng bè mảng qua dòng nước dữ. Không có cầu, xe tải không thể tiếp cận, chi phí vận chuyển tăng cao, khiến nguồn thu vốn đã ít ỏi lại càng thêm bấp bênh.

Dọc tuyến sông Luồng qua xã Sơn Điện, những "bến qua sông" tự phát vẫn tồn tại bao năm qua như một phần tất yếu của cuộc sống. Riêng khu vực bản Ngàm đã có tới 4 điểm như vậy. Không biển cảnh báo, không biện pháp bảo đảm an toàn, việc qua sông hoàn toàn dựa vào kinh nghiệm. Từ vật liệu xây dựng, nông sản đến gia súc… tất cả đều được vận chuyển bằng phương tiện thô sơ, tiềm ẩn rủi ro khôn lường - và phía sau mỗi chuyến đi ấy luôn là nỗi thấp thỏm của những gia đình đang chờ người thân trở về bình an.

Người dân xã Sơn Điện khai thác, tập kết luồng bên bờ sông Luồng, sau đó vận chuyển qua sông bằng phương tiện thô sơ

"Nút thắt" phát triển và lời giải còn dang dở

Không chỉ là câu chuyện đi lại, việc thiếu một cây cầu kiên cố bắc qua sông Luồng đã trở thành "nút thắt" lớn, ảnh hưởng trực tiếp đến sự ổn định lâu dài của đời sống xã hội. Hiện nay, toàn bộ khu dân cư và trung tâm xã tập trung ở hữu ngạn, tiếp giáp với Quốc lộ 217. Tuy nhiên, quỹ đất tại đây lại rất hạn hẹp, không đủ để mở rộng không gian sản xuất cũng như bố trí nơi ở ổn định cho người dân. Trong khi đó, phía tả ngạn lại sở hữu hơn 3.150ha đất sản xuất nông, lâm nghiệp của các bản Nhài, Tân Sơn, Na Nghịu, Na Lộc và Ngàm, cùng hơn 45,5ha đất bằng, rất thuận lợi cho phát triển kinh tế - xã hội và sắp xếp dân cư. Sự chia cắt bởi dòng sông khiến tiềm năng ấy chưa thể khai thác, đồng nghĩa với việc nhiều gia đình vẫn chưa thể yên tâm "an cư, lạc nghiệp".

Theo quy hoạch sử dụng đất đến năm 2030, xã Sơn Điện đang tính toán phương án di dân sang phía bên kia sông nhằm ổn định dân cư, mở rộng không gian sống và sản xuất. Đặc biệt, bản Ngàm được định hướng phát triển du lịch cộng đồng, nhưng quỹ đất ở hạn chế vẫn là rào cản lớn. "Việc có một cây cầu kiên cố không chỉ giúp người dân đi lại an toàn mà còn mở ra cơ hội phát triển sản xuất, thu hút đầu tư, nhất là trong lĩnh vực chế biến lâm sản và du lịch cộng đồng", ông Phạm Văn Tình, Chủ tịch UBND xã Sơn Điện nhấn mạnh. Theo ông, nếu có cầu kết nối trực tiếp với tuyến Quốc lộ 217, thời gian di chuyển đến bản Ngàm sẽ được rút ngắn đáng kể, tạo điều kiện để các gia đình ổn định cuộc sống và từng bước cải thiện sinh kế.

Trên thực tế, kiến nghị đầu tư cầu qua sông Luồng đã nhiều lần được cử tri địa phương phản ánh và nhận được phản hồi từ cơ quan chức năng. Tại Văn bản số 15284/BXD-KHTC ngày 16.12.2025, Bộ Xây dựng xác nhận sự cần thiết của việc đầu tư một cây cầu cứng bắc qua sông Luồng, kèm theo tuyến đường dân sinh dài khoảng 7km. Theo đề xuất, cầu có bề rộng nền đường 6,5m, mặt cầu bê tông xi măng, phục vụ nhu cầu đi lại, sản xuất và xây dựng trường phổ thông nội trú liên cấp - những yếu tố thiết yếu đối với đời sống của các gia đình trong khu vực.

Tuy nhiên, theo quy định của Luật Đường bộ, công trình này thuộc hệ thống đường địa phương quản lý. Vì vậy, Bộ Xây dựng đề nghị UBND tỉnh Thanh Hóa chủ động cân đối nguồn vốn để triển khai. Ở cấp địa phương, Sở Xây dựng Thanh Hóa cũng đã có báo cáo về sự cần thiết của dự án. Đại diện Sở cho biết, hiện trên địa bàn xã Sơn Điện chưa có cầu cứng bắc qua sông Luồng, việc đi lại của người dân vẫn chủ yếu dựa vào các tuyến đường đất và cầu tạm kết nối sang xã Mường Mìn thông qua cầu bản Bơn.

Theo quy hoạch chung xây dựng xã đến năm 2030 (được phê duyệt tại Quyết định số 1485/QĐ-UBND ngày 26.8.2024 của UBND huyện Quan Sơn cũ), khu vực này sẽ có 2 vị trí xây dựng cầu dân sinh tại bản Tân Sơn và bản Na Nghịu, đồng thời phát triển khu dân cư phía bờ tả sông Luồng. Dù vậy, bài toán lớn nhất vẫn là nguồn vốn. Việc đầu tư xây dựng cầu mới đòi hỏi kinh phí lớn, trong khi khả năng cân đối ngân sách địa phương còn hạn chế. Trong thời gian chưa thể triển khai, các giải pháp tạm thời như đầu tư tuyến đường kết nối, tận dụng cầu bản Bơn hay huy động nguồn lực xã hội hóa chỉ phần nào giảm bớt khó khăn, nhưng chưa thể mang lại sự ổn định lâu dài cho người dân.

Thực tế cho thấy, khi chưa có cầu kiên cố, các gia đình ở Sơn Điện vẫn phải tiếp tục cuộc mưu sinh gắn liền với những chuyến sang ngang đầy rủi ro. Những "bến sông không tên", những chiếc bè mảng tạm bợ vẫn ngày ngày oằn mình chở theo hy vọng, lo toan và cả nỗi bất an của hàng trăm mái nhà - những mái nhà đang chờ một cây cầu để nối liền không chỉ đôi bờ, mà cả một tương lai bình yên hơn. ■

Hà Tĩnh nhân rộng mô hình phòng, chống bạo lực với phụ nữ và trẻ em gái

Hôm qua 2.4, Sở Y tế Hà Tĩnh phối hợp với Quỹ Dân số Liên Hợp Quốc (UNFPA), với nguồn tài trợ từ Cơ quan Hợp tác Quốc tế Hàn Quốc (KOICA), đã khởi động dự án "Nhân rộng mô hình phòng ngừa và ứng phó bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái tại Hà Tĩnh giai đoạn 2025-2027".

Bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái vẫn là vấn đề nghiêm trọng về quyền con người và sức khỏe cộng đồng. Theo Điều tra quốc gia năm 2019, gần 63% phụ nữ Việt Nam từng trải qua ít nhất một hình thức bạo lực. Tại Hà Tĩnh, con số này lên tới 66,7%, cao hơn mức trung bình cả nước, đặt ra yêu cầu cấp thiết phải củng cố hệ thống phòng ngừa và hỗ trợ nạn nhân.

Phát biểu tại lễ khởi động, Giám đốc Sở Y tế Hà Tĩnh Nguyễn Minh Đức cho biết, tỉnh cam kết tạo điều kiện để dự án triển khai hiệu quả, góp phần thực hiện chương trình phòng, chống bạo lực trên cơ sở giới giai đoạn 2026-2030. Đại diện UNFPA tại Việt Nam, bà Hà Thị Quỳnh Anh nhấn mạnh vai trò của sự phối hợp giữa chính quyền và các tổ chức quốc tế trong xây dựng hệ thống hỗ trợ bền vững, lấy người bị bạo lực làm trung tâm.

Dự án tập trung phát triển mô hình "Ngôi nhà Ánh Dương" và cơ chế phối hợp liên ngành, nhằm bảo đảm mọi đối tượng, không phân biệt giới tính, dân tộc hay tình trạng khuyết tật, đều được tiếp cận dịch vụ kịp thời, bình đẳng. Qua đó, Hà Tĩnh tiếp tục khẳng định cam kết thúc đẩy bình đẳng giới, từng bước xây dựng hệ thống bảo trợ xã hội toàn diện, góp phần thực hiện mục tiêu chấm dứt bạo lực đối với phụ nữ và trẻ em gái.

N.MINH

BÓNG ĐÁ VIỆT NAM:

Vươn tầm dưới thời HLV Kim Sang-sik

● KHẢI HƯNG

"Bóng đá Việt Nam từ lâu đã nuôi tham vọng không chỉ thống lĩnh khu vực Đông Nam Á, mà còn từng bước thu hẹp khoảng cách với các nền bóng đá hàng đầu châu lục, trong đó có Hàn Quốc. Dưới sự dẫn dắt của HLV Kim Sang-sik, người tiếp quản đội tuyển quốc gia từ năm 2024, hành trình ấy đang dần hiện lên rõ nét hơn, với những dấu hiệu cho thấy Việt Nam không còn chỉ là "hiện tượng", mà trở thành một thế lực đang lên tại châu Á".

Đó là nhận định đáng chú ý của trang *JoongAng Ilbo* (Hàn Quốc) trong bài viết gần đây về bóng đá Việt Nam, nơi HLV Kim Sang-sik được xem là nhân tố quan trọng giúp đội tuyển Việt Nam bước vào giai đoạn phát triển mới, cả về thành tích lẫn tư duy.

Sau khi bổ nhiệm HLV Park Hang-seo vào năm 2017, bóng đá Việt Nam đã trải qua giai đoạn tăng trưởng mạnh mẽ, gặt hái hàng loạt thành công ở đấu trường khu vực và vươn lên trở thành một trong những đội tuyển hàng đầu Đông Nam Á. Những dấu mốc như ngôi á quân U23 châu Á 2018, vô địch AFF Cup 2018 hay liên tiếp góp mặt tại Asian Cup đã tạo nên nền móng vững chắc về niềm tin và bản lĩnh.

Tuy nhiên, theo đánh giá của truyền thông Hàn Quốc, trong hai năm trở lại đây, đội tuyển Việt Nam đã vượt qua ranh giới của một đội bóng "khó chịu", để trở thành một "ngựa ô" thực thụ, đủ khả năng gây khó khăn cho các cường quốc đã được khẳng định của bóng đá châu Á. Sự chuyển mình ấy diễn ra rõ nét dưới thời HLV Kim Sang-sik, người không đi theo lối mòn, mà chọn cách tái cấu trúc đội tuyển từ bên trong.

Dưới sự dẫn dắt của HLV Kim Sang-sik, đội tuyển Việt Nam đã giành trọn ba danh hiệu lớn nhất Đông Nam Á trong năm 2025, bắt đầu với AFF Cup, tiếp đến là Giải U23 Đông Nam Á và SEA Games. Những thành tích này không chỉ củng cố vị thế số một khu vực, mà còn tạo tiền đề để đội tuyển hướng ra sân chơi lớn hơn. "Chúng tôi đã đạt được kết quả tốt nhất có thể ở mọi giải đấu. Người dân Việt Nam hạnh phúc, và điều đó khiến tất cả mọi người đều hạnh phúc", HLV Kim Sang-sik chia sẻ với *JoongAng Ilbo* trong cuộc phỏng vấn tại Hà Nội.

Nhà cầm quân người Hàn Quốc kể lại những khoảnh khắc rất đời thường từ nhà hàng đến taxi, ông thường xuyên được người hâm mộ đề nghị không thu tiền. "Đến mức tôi gần như cảm thấy ngại, nhưng chính những khoảnh khắc ấy khiến áp lực của công việc huấn luyện trở nên xứng đáng", ông nói với nụ cười.

"Phép thuật" của HLV Kim Sang-sik không chỉ dừng lại ở

Bóng đá Việt Nam vươn lên mạnh mẽ dưới thời HLV Kim Sang-sik

Đông Nam Á. Tháng 1 vừa qua, đội tuyển Việt Nam đã tạo nên dấu ấn đặc biệt tại AFC U23 Asian Cup, khi đánh bại chính Hàn Quốc trong loạt sút luân lưu ở trận tranh hạng ba. Đó là trận đấu mang đến những cảm xúc trái chiều cho HLV Kim Sang-sik - người từng gắn bó sâu sắc với bóng đá Hàn Quốc. "Sau tiếng còi mãn cuộc, tôi thấy các cầu thủ Việt Nam ăn mừng. Ngay bên cạnh họ, các cầu thủ Hàn Quốc gục xuống sân trong nước mắt", ông nhớ lại. Khoảnh khắc ấy không chỉ là chiến thắng về mặt tỷ số, mà còn là biểu tượng cho sự trưởng thành của bóng đá Việt Nam trên sân cỏ châu Á.

Nếu dưới thời HLV Park Hang-seo, các cầu thủ Việt Nam được thúc đẩy bởi khát vọng đổi đời, thì ở giai đoạn hiện tại, khi nhiều tuyển thủ đã có thu nhập cao và vị thế xã hội, động lực ấy không còn đủ mạnh. HLV Kim Sang-sik chọn cách tiếp cận khác, đó là xây dựng mục tiêu dài hạn và tạo sự kết nối cá nhân. "Chúng tôi đặt ra những mục tiêu như lọt vào top 10 châu Á và giành vé dự World Cup. Nhưng khi nói về chiến thuật, tôi luôn cố gắng giải thích mọi thứ đơn giản nhất có thể", ông chia sẻ.

Thay vì những khái niệm phức tạp, HLV Kim Sang-sik dùng hình ảnh trực quan: "Khi tôi muốn đội hình giữ cự ly gọn gàng, tôi nói rằng tôi muốn thấy cả 10 cầu thủ ngoài sân xuất hiện trên cùng một màn hình truyền hình càng nhiều càng tốt". Không chỉ dừng lại ở sân tập, ông thường xuyên ăn uống, trò chuyện cùng các cầu thủ, lắng nghe cả những lo lắng cá nhân không liên quan đến bóng đá. "Tôi muốn họ xem lời nói của tôi như lời khuyên từ một người anh, chứ không phải mệnh lệnh từ một HLV", ông nhấn mạnh.

Chính quá trình làm việc tại Việt Nam cũng khiến HLV Kim Sang-sik thay đổi quan điểm huấn luyện của bản thân. "Một HLV giống như một đầu bếp. Bạn nhìn vào những nguyên liệu mình có để quyết định món ăn phù hợp", ông ví von. Nếu trước đây ông thường bị ám ảnh bởi những phương pháp và nhân sự lý tưởng, thì giờ đây, tính linh hoạt trở thành từ khóa quan trọng nhất. "Tôi sẵn sàng theo đuổi một kế hoạch nếu nó có 51% cơ hội thành công, và mạnh dạn từ bỏ 49% còn lại", HLV Kim Sang-sik nói.

Gần đây, ông đã tham dự một sự kiện học viện bóng đá trẻ do K-League tổ chức tại TP.HCM, thể hiện rõ mối quan tâm đặc biệt đến đào tạo trẻ - nền tảng cốt lõi cho sự phát triển bền vững của bóng đá Việt Nam. "Để bóng đá Việt Nam thực sự tự đứng vững, chúng ta cần đào tạo đúng cách các tài năng trẻ và định hướng họ theo con đường phù hợp. Nếu là vì thế hệ tiếp theo, tôi sẵn sàng đi đến bất cứ đâu", ông khẳng định.

Những đánh giá từ truyền thông Hàn Quốc không phải là sự tâng bốc nhất thời, mà phản ánh một quá trình chuyển mình có cơ sở của bóng đá Việt Nam. Dưới thời HLV Kim Sang-sik, đội tuyển Việt Nam không chỉ tích lũy danh hiệu, mà đang từng bước hình thành bản sắc, chiều sâu và tư duy phát triển dài hạn. Con đường vươn tầm châu Á vẫn còn nhiều thử thách, nhưng với những gì đã và đang được xây dựng, bóng đá Việt Nam có cơ sở để tin rằng mình không chỉ là kẻ theo đuổi, mà đang dần trở thành một đối thủ thực sự đáng gờm trên bản đồ bóng đá châu lục. ■

Khẳng định giá trị thật sự

Chiến thắng 3-1 trước đội tuyển Malaysia trên sân Thiên Trường tối 31.3, không chỉ giúp đội tuyển Việt Nam khép lại vòng loại Asian Cup 2027 với thành tích toàn thắng, mà còn là lời khẳng định thuyết phục về giá trị thật sự của thầy trò HLV Kim Sang-sik trong giai đoạn chuyển mình mới của bóng đá Việt Nam.

Đó là một trận đấu mà kết quả phản ánh đúng cục diện, nơi đội tuyển Việt Nam không cần đến những yếu tố ngoài chuyên môn để chứng minh vị thế, mà làm điều đó bằng lối chơi, bản lĩnh và sự vượt trội rõ ràng trên sân cỏ. Trên "chảo lửa" Thiên Trường, đội tuyển Việt Nam đã thắng bằng chính mồ hôi và năng lực, trong một bối cảnh mà mọi câu chuyện pháp lý liên quan trước đó đã được các cơ quan có thẩm quyền như CAS, FIFA và AFC xử lý minh bạch, rạch ròi.

Trận tái đấu với Malaysia vì thế trở thành thước đo chính xác cho diện mạo mới của đội tuyển Việt Nam dưới thời HLV Kim Sang-sik. Không còn sự vội vã hay cảm xúc lấn át, đội tuyển Việt Nam nhập cuộc với tâm thế chủ động, tỉnh táo kiểm soát thế trận, sẵn sàng trừng phạt đối thủ ở những thời điểm quyết định. Bàn mở tỷ số sớm của đội trưởng Đỗ Duy Mạnh từ tình huống cố định là minh chứng cho sự chuẩn bị kỹ lưỡng, đồng thời giúp đội chủ nhà triển khai thế trận theo đúng ý đồ.

Không chỉ là những bàn thắng, màn trình diễn này còn cho thấy đội tuyển Việt Nam đang dần hình thành một bản sắc rõ nét, đó là kỷ luật, thực dụng nhưng biết bùng nổ đúng lúc. Đây là sản phẩm của quá trình HLV Kim Sang-sik từng bước "nhào nặn" đội hình, kết hợp giữa những trụ cột giàu kinh nghiệm với các nhân tố mới, trong đó có những cầu thủ nhập tịch có chất lượng chuyên môn cao.

Sáu trận toàn thắng, giành trọn 18 điểm, là minh chứng cho sự ổn định và hiệu quả trong lối chơi, điều mà không phải đội tuyển nào ở châu lục cũng có thể duy trì. Đây cũng là lần thứ tư đội tuyển Việt Nam giành quyền tham dự VCK Asian Cup, nhưng là lần để lại dấu ấn rõ nét nhất về mặt chuyên môn.

Quan trọng hơn, thành tích này tạo ra cú hích lớn về tinh thần. Người hâm mộ có thêm niềm tin vào hướng đi hiện tại của đội tuyển Việt Nam, còn các cầu thủ tích lũy được sự tự tin cần thiết trước những thử thách lớn hơn. Chiến thắng trước Malaysia cho thấy đội tuyển Việt Nam hoàn toàn có khả năng chơi sòng phẳng và đánh bại các đối thủ mạnh hơn nếu triển khai đúng đấu pháp và giữ được sự tập trung. **ĐẶNG XÁ**

GIẢI BÓNG CHUYỀN VĐQG 2026:

Cuộc đua khó lường

● **VĨNH HY**

Giải bóng chuyền VĐQG 2026 sẽ khởi tranh vòng 1 từ ngày 6 -19.4 tại Nhà thi đấu Đông Anh (Hà Nội), hứa hẹn mang đến một mùa giải hấp dẫn và khó lường ở cả hai bảng nam và nữ. Với sự đầu tư mạnh mẽ về lực lượng, đặc biệt là việc tăng cường ngoại binh chất lượng, cuộc đua vô địch năm nay được dự báo sẽ rất khốc liệt và không hề dễ đoán.

Với sự chuẩn bị kỹ lưỡng cùng sự góp mặt của nhiều ngoại binh chất lượng, Giải bóng chuyền VĐQG 2026 hứa hẹn diễn ra hấp dẫn với những trận cầu đỉnh cao **Ảnh: VFV**

Ở bảng nam, ĐKVĐ Biên phòng MB chắc chắn sẽ đối mặt với hành trình bảo vệ ngôi vương đầy thử thách. Đội bóng áo lính vẫn duy trì lực lượng nội binh rất mạnh với nhiều tuyển thủ quốc gia trong đội hình như Văn Hiệp, Ngọc Thuân, Văn Duy, Thế Khải hay Duy Tuyến. Đây là bộ khung đã giúp Biên phòng MB thi đấu ổn định trong nhiều năm qua và vừa giành chức vô địch Cup Hoa Lư - Bình Điền 2026 một cách thuyết phục, qua đó có bước chạy đà hoàn hảo cho mùa giải mới.

Tuy nhiên, giải VĐQG luôn là một câu chuyện khác khi tính cạnh tranh cao hơn rất nhiều và các đối thủ đều có sự chuẩn bị kỹ lưỡng. Đáng chú ý, nhiều đội bóng mạnh đã tăng cường ngoại binh chất lượng nhằm cạnh tranh trực tiếp với nhà ĐKVĐ. Trong khi Biên phòng MB tiếp tục sử dụng ngoại binh quen thuộc Jakkrit Thanomnoi (Thái Lan), thì các đối thủ của họ cũng sở hữu những cái tên rất đáng chú ý. Thể công Tân Cảng tiếp tục đặt niềm tin với đối chuyền Rivan (Indonesia), một tay đập có sức bật và khả năng ghi điểm rất tốt. LPB Ninh Bình sở hữu chủ công Batsuuri Battur (Mông Cổ) với thể hình và sức mạnh vượt trội. Trong khi đó, Công an TP.HCM chiêu mộ Martin Licek (CH Séc), tay đập có kinh nghiệm thi đấu tại châu Âu. Không kém cạnh, Sanest Khánh Hòa gây chú ý khi mang về Garrett Muagututia (Mỹ), cựu tuyển thủ đội tuyển Mỹ từng thi đấu ở nhiều giải đấu lớn trên thế giới. Hà Nội có Kuon Mom (Campuchia), còn Đà Nẵng bổ sung Kittithad Nuwaddee (Thái Lan). Sự xuất hiện của dàn ngoại binh chất lượng này hứa hẹn sẽ tạo nên những trận đấu hấp dẫn và những cuộc cạnh tranh không khoan nhượng.

Nếu như bảng nam được dự báo khó lường, thì nội dung nữ cũng hứa hẹn không kém phần hấp dẫn. ĐKVĐ VTV Bình Điền Long An thể hiện phong độ cao khi vừa vô địch Cup Hoa Lư - Bình Điền, qua đó có sự chuẩn bị không thể tốt hơn cho mục tiêu bảo vệ "ngôi hậu" tại giải VĐQG năm nay. Dù vậy, đội bóng của HLV Ngọc Hoa chắc chắn sẽ gặp nhiều khó khăn khi các đối thủ như LPB Ninh Bình, Hà Nội, Thanh Hoá hay Vietinbank đều có sự đầu tư mạnh mẽ và quyết tâm cạnh tranh chức vô địch.

Tại giải năm nay, VTV Bình Điền Long An đặt niềm tin vào chủ công người Cuba - Lianet Garcia Anglada. Khả năng tấn công uy lực, kinh nghiệm thi đấu quốc tế và sự ổn định của cô được xem là chìa khóa giúp VTV Bình Điền Long An tiếp tục cạnh tranh ngôi vô địch. Trong khi đó, các đối thủ cũng mang về những ngoại binh rất đáng chú ý. LPB Ninh Bình bổ sung Wang Yizhu (Trung Quốc), tay đập có chiều cao và sức mạnh tốt. Vietinbank chiêu mộ Suvi Kokkonen (Phần Lan), Thanh Hóa có Cai Xiaoqing (Trung Quốc), còn Hà Nội sở hữu Ivana Vanjak (Đức). Sự xuất hiện của các ngoại binh này không chỉ giúp nâng cao chất lượng chuyên môn, mà còn giúp giải đấu trở nên hấp dẫn hơn khi các đội bóng có thêm nhiều phương án chiến thuật.

Có thể nói, điểm nhấn lớn nhất của Giải bóng chuyền VĐQG 2026 sẽ là sự cạnh tranh rất đều giữa các đội bóng ở cả hai nội dung nam và nữ. Không còn khoảng cách quá lớn giữa các đội, thay vào đó là sự cân bằng lực lượng, chiến thuật đa dạng và sự tỏa sáng của các ngoại binh. Với sự chuẩn bị kỹ lưỡng của các đội bóng, cùng sự góp mặt của nhiều tuyển thủ quốc gia và ngoại binh chất lượng, vòng 1 của hứa hẹn sẽ mang đến nhiều trận đấu hấp dẫn, kịch tính và có chất lượng chuyên môn cao. Cuộc đua vô địch mùa giải năm nay vì thế được dự báo sẽ rất khó lường hơn bao giờ hết. ■

"Giải quy tụ 16 đội, gồm 8 đội nam: Biên phòng MB, Công an TP.HCM, Đà Nẵng, Hà Nội, LPB Ninh Bình, Sanest Khánh Hòa, TP.HCM, Thể công Tân Cảng; 8 đội nữ gồm: Geleximco Hưng Yên, Hà Nội Tasco Auto, Hóa chất Đức Giang Lào Cai, LPB Ninh Bình, Binh chủng Thông tin, Vietinbank, VTV Bình Điền Long An và Xi măng Long Sơn Thanh Hóa. Vòng 1 diễn ra từ ngày 6 - 19.4; vòng 2 và VCK, xếp hạng nữ sẽ tổ chức từ ngày 14 - 25.10 tại Vĩnh Long, trong khi bảng nam diễn ra từ ngày 28.10 - 8.11 tại Trung tâm TDTT Công an TP.HCM. Các đội sẽ thi đấu theo thể thức vòng tròn hai lượt để tính điểm, xếp hạng từ 1 đến 8. Sau hai giai đoạn, 4 đội dẫn đầu sẽ vào VCK tranh chức vô địch, trong khi 4 đội còn lại bước vào vòng trụ hạng, đội xếp cuối sẽ xuống thi đấu tại giải hạng A năm 2027".

Bài học cho các cầu thủ trẻ

Đội tuyển U23 Việt Nam đã khép lại hành trình tại Giải CFA Team China - Tây An 2026 với vị trí thứ tư sau 2 thất bại và 1 trận hòa. Dù không đạt kết quả như mong muốn, nhưng giải đấu lần này mang lại nhiều bài học quý giá cho các cầu thủ trẻ trên con đường phát triển và hướng tới những mục tiêu lớn hơn trong tương lai.

Ở lượt trận ra quân, U23 Việt Nam đã hòa 1-1 trước U23 CHDCND Triều Tiên trong một trận đấu mà các cầu thủ trẻ thể hiện tinh thần thi đấu tốt và sự tự tin. Tuy nhiên, ở hai trận đấu sau đó, U23 Việt Nam lần lượt để thua U23 Thái Lan và U23 Trung Quốc cùng với tỷ số 0-1, qua đó khép lại giải đấu ở vị trí cuối bảng.

Trước khi giải đấu diễn ra, HLV trưởng Đinh Hồng Vinh đã khẳng định U23 Việt Nam tham dự giải lần này không đặt nặng thành tích mà tập trung vào quá trình hoàn thiện đội hình và lối chơi. Theo nhà cầm quân này, mục tiêu quan trọng nhất là giúp các cầu thủ trẻ tích lũy kinh nghiệm thi đấu quốc tế, cải thiện kỹ thuật, chiến thuật và đặc biệt là tăng cường sự gắn kết giữa các cầu thủ trong đội hình.

Thực tế trên sân cho thấy U23 Việt Nam đã có những trận chơi tốt, tổ chức đội hình khá chặt chẽ, nhưng vẫn còn nhiều hạn chế, đặc biệt ở khâu dứt điểm, khả năng kiểm soát thế trận và những sai sót nhỏ trong khâu phòng ngự. Những trận thua với cách biệt tối thiểu cho thấy khoảng cách giữa U23 Việt Nam và các đội bóng trong khu vực, châu lục không lớn, nhưng để giành chiến thắng thì các cầu thủ trẻ vẫn cần cải thiện rất nhiều.

Đội hình U23 Việt Nam hiện nay đang thể hiện xu hướng trẻ hóa rất rõ rệt khi nòng cốt là các cầu thủ sinh từ năm 2005 - 2007. Đây là lứa cầu thủ được định hướng phát triển dài hạn, không chỉ phục vụ cho các giải trẻ mà còn hướng tới việc bổ sung lực lượng cho ĐTQG trong tương lai. Những trận đấu như tại giải CFA Team China - Tây An 2026 đã giúp các cầu thủ trẻ nhận ra điểm mạnh, điểm yếu của bản thân. Từ tốc độ, thể lực, khả năng tranh chấp cho đến tư duy chiến thuật, tất cả đều cần được cải thiện nếu muốn cạnh tranh ở cấp độ châu lục. Những thất bại đôi khi lại mang đến giá trị lớn hơn những chiến thắng, bởi qua đó Ban huấn luyện và các cầu thủ có thể nhìn rõ những vấn đề cần khắc phục.

Điều quan trọng nhất mà U23 Việt Nam thu được sau giải đấu này không phải là thứ hạng, mà là kinh nghiệm thi đấu quốc tế và sự trưởng thành của các cầu thủ. Khi được thi đấu với những đối thủ mạnh, các cầu thủ trẻ sẽ dần hình thành bản lĩnh thi đấu, tâm lý vững vàng hơn và học cách xử lý tình huống dưới áp lực cao.

Trong thời gian tới, U23 Việt Nam sẽ tiếp tục hướng tới những mục tiêu quan trọng, đặc biệt là ASIAD 20 vào tháng 9 tại Nhật Bản. Đây sẽ là sân chơi lớn và là cơ hội để lứa cầu thủ trẻ tiếp tục tích lũy kinh nghiệm, khẳng định sự tiến bộ của mình. **BẢO ANH**

● Tổng Biên tập: **NGUYỄN ANH VŨ**
● Phó Tổng Biên tập: **PHAN THANH NAM - NGUYỄN VĂN MƯỜI**
● **TÒA SOẠN - TRỊ SỰ VÀ PHÁT HÀNH:**
Số 141 Nguyễn Thái Học, phường Ô Chợ Dừa, TP Hà Nội - ĐT: 024.37265564 - E.mail: baovanhoa@fpt.vn
● **GPXB:** Số 37/GP-BVHTTDL ngày 6.3.2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch
● **VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM:**
170 Nguyễn Đình Chiểu, phường Xuân Hòa, TP.HCM - ĐT/FAX: 028. 38230890 - 39100922
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TỈNH KHÁNH HÒA:**
211 Thống Nhất, phường Tây Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa; ĐT: 0258. 3825008
● **TRỤ SỞ VĂN PHÒNG ĐẠI DIỆN PHÍA NAM TẠI TP ĐÀ NẴNG:**
12 Trương Hán Siêu, phường An Hải, TP Đà Nẵng - ĐT: 0236. 3897798
● **Chế bản:** Báo Văn Hóa
● **In tại:** Cty CP In Công đoàn Việt Nam
GIÁ: 5.000đ

NASA và hành trình trở lại Mặt Trăng sau nửa thế kỷ

● HỒNG NHUNG

Artemis II, chuyến bay có người lái đầu tiên quay trở lại Mặt Trăng sau hơn 50 năm của NASA, đánh dấu bước tiến quan trọng trong tham vọng đưa con người trở lại không gian sâu. Sứ mệnh kéo dài khoảng 10 ngày hứa hẹn sẽ mở ra cơ hội khám phá mới về Mặt Trăng, đồng thời đặt nền móng cho mục tiêu thiết lập sự hiện diện bền vững của con người ngoài quỹ đạo Trái Đất.

Phi hành đoàn Artemis II vào quỹ đạo trong sứ mệnh lịch sử bay quanh Mặt Trăng và trở về Trái Đất Ảnh: AP

Sau hơn 50 năm, NASA đã chính thức trở lại hành trình đưa con người chinh phục Mặt Trăng. Và sứ mệnh Artemis II ngày 1.4 đánh dấu lần đầu tiên sau hơn nửa thế kỷ con người quay trở lại vùng lân cận Mặt Trăng. Chuyến bay không chỉ mang ý nghĩa biểu tượng, mà còn mang giá trị khoa học lớn, cho phép các phi hành gia trực tiếp quan sát những khu vực chưa từng tiếp cận trực tiếp.

Đây là chuyến bay có phi hành đoàn đầu tiên trong chương trình Artemis của NASA, đưa 4 phi hành gia thực hiện hành trình bay vòng quanh Mặt Trăng. Các phi hành gia, bao gồm Reid Wiseman, Victor Glover, Christina Koch và Jeremy Hansen của Cơ quan Vũ trụ Canada, hiện đang thực hiện chuyến bay kéo dài 10 ngày quanh Mặt Trăng trên tàu vũ trụ Orion.

Trong suốt hành trình, thay vì hạ cánh trực tiếp, Artemis II thực hiện lộ trình "quỹ đạo tự do". Theo chương trình, phi hành đoàn dành từ một đến hai ngày đầu tiên ở quỹ đạo cao quanh Trái Đất để tiến hành các bài kiểm tra hệ thống toàn diện. Bài kiểm tra này bao gồm việc thử nghiệm hệ thống hỗ trợ sự sống, hệ thống đẩy, dẫn đường và liên lạc của tàu Orion nhằm đảm bảo tàu vũ trụ sẵn sàng tiến vào không gian sâu. Trong những ngày tiếp theo, các phi hành gia tiếp tục theo dõi hệ thống của tàu vũ trụ trên hành trình tiến xa hơn khỏi Trái Đất so với bất kỳ chuyến bay có người lái nào trước đây.

Sau khi bay ngang qua Mặt Trăng, phi hành đoàn sẽ dành vài ngày để quay trở về, đồng thời tiếp tục thực hiện các bài kiểm tra trong không gian sâu, bao gồm đánh giá hệ thống năng lượng, kiểm soát nhiệt và hoạt động của phi hành đoàn trong môi trường xa quỹ đạo thấp Trái Đất. Mục tiêu cốt lõi của chuyến đi này là kiểm tra toàn diện hệ thống hỗ trợ sự sống và khả năng điều khiển của tàu Orion trong môi trường bức xạ cao.

Sự hồi sinh giấc mơ Mặt Trăng mang ý nghĩa quan trọng, bởi trước đây, các sứ mệnh Apollo chưa từng bay qua quỹ đạo để nhìn rõ toàn bộ mặt xa. Sau nhiều thập kỷ nghiên cứu, Mặt Trăng vẫn còn nhiều bí ẩn mà con người chưa thể khám phá hết. Từ khác biệt giữa hai bán cầu, đến lượng nước tồn tại, hay cấu trúc bên trong đều là những vấn đề mà Artemis hướng tới trong những lần chinh phục tiếp theo.

Sự trở lại lần này thực hiện sứ mệnh phóng tàu vũ trụ có người lái lên Mặt Trăng sau hơn 50 năm kể từ thời điểm tàu vũ trụ Apollo 17 (1972) đưa hai phi hành gia người Mỹ đặt chân lên vệ tinh tự nhiên của Trái Đất. Cách đây 50 năm, phạm vi tiếp cận Mặt Trăng còn hạn chế khi phi hành gia chỉ hạ cánh ở những khu vực tương đối bằng phẳng gần xích đạo phía mặt gần.

Đáng chú ý, khác với các sứ mệnh Apollo trước đây, Artemis II không nhằm mục tiêu hạ cánh, mà tập trung kiểm chứng toàn diện các hệ thống then chốt, đó là hỗ trợ sự sống, điều hướng, liên lạc, khả năng tái nhập khí quyển với tốc độ lên tới khoảng 40.000 km/h, nhanh nhất trong lịch sử các chuyến bay có người lá. Giới khoa học cho rằng đây là cơ hội hiếm có để lấp đầy khoảng trống kiến thức về Mặt Trăng. Trong khi đó, NASA nhấn mạnh sứ mệnh Artemis II đang hướng tới mốc phóng chuyến bay đưa phi hành gia thực hiện hành trình quanh Mặt Trăng và kỳ vọng sẽ có bước tiến xa hơn nữa trong nỗ lực khám phá vũ trụ thời gian tới.

Mặc dù các phi hành gia chưa đặt chân lên bề mặt Mặt Trăng trong sứ mệnh lần này, nhưng Artemis II được xem là sự chuẩn bị quan trọng cho cuộc đổ bộ dự kiến diễn ra sau đó bởi được thiết kế như bước đi mang tính hệ thống, mở đường cho sự hiện diện lâu dài của con người ngoài Trái Đất, qua đó định hình một giai đoạn mới khi vũ trụ trở thành không gian phát triển và cạnh tranh chiến lược. Nếu thành công, điều này sẽ tạo tiền đề cho Artemis III, dự kiến đưa con người trở lại bề mặt Mặt Trăng, cũng như các sứ mệnh tiếp theo nhằm xây dựng cơ sở hạ tầng không gian.

Về mục tiêu dài hạn, Artemis sẽ không chỉ là một bước tiến về công nghệ, mà còn phản ánh những thay đổi và dịch chuyển rộng lớn hơn trong trật tự thế giới đương đại, nơi cạnh tranh và hợp tác trong không gian ngày càng trở thành một phần quan trọng của quan hệ quốc tế. Từ đó góp phần khẳng định vị thế, các mục tiêu dài hạn như phát triển kinh tế không gian, mở rộng không gian sinh tồn và chuẩn bị cho các sứ mệnh liên hành tinh. ■

CÂU CHUYỆN VĂN HÓA

Rác thải và văn hóa tiết kiệm

● THANH HÀ

Trong thông điệp nhân Ngày Quốc tế Không rác thải được tổ chức hằng năm vào ngày 30.3, Tổng Thư ký Liên Hợp Quốc Antonio Guterres nêu rõ thế giới đang lãng phí quá nhiều thực phẩm. Mỗi ngày, người dân trên toàn cầu vứt bỏ lượng thực phẩm đủ để chế biến 1 tỉ bữa ăn, trong khi lại để cho 9% số người lâm vào nạn đói, gây nguy hiểm cho khí hậu, hệ sinh thái và sức khỏe, đồng thời đe dọa khả năng họ tự nuôi sống bản thân trong tương lai.

Để khắc phục tình trạng này, ông Guterres kêu gọi người tiêu dùng tạo ra tác động lớn bằng những thay đổi nhỏ trong thói quen mua sắm và nấu nướng, các nhà bán lẻ tối ưu hóa hoạt động và phân phối lại thực phẩm dư thừa, các thành phố mở rộng việc phân loại rác thải hữu cơ và tăng cường thu mua thực phẩm dư thừa tại các trường học và bệnh viện, trong khi các chính phủ thúc đẩy sự thay đổi mang tính hệ thống bằng cách giải quyết vấn đề rác thải thực phẩm trong các kế hoạch hành động vì khí hậu và đa dạng sinh học, đồng thời thiết lập quan hệ đối tác công-tư.

Theo Tổng Thư ký Liên Hợp Quốc, thông qua các sáng kiến như Bước đột phá chống lãng phí thực phẩm (Food Waste Breakthrough) và Không rác thải hữu cơ (No Organic Waste), cộng đồng quốc tế có thể cắt giảm 50% tình trạng rác thải thực phẩm vào năm 2030, cắt giảm lượng khí thải metan lên đến 7% và xây dựng các hệ thống lương thực tuần hoàn, có khả năng chống chịu. Những nỗ lực này, ngoài việc bảo vệ hành tinh, sẽ tạo ra việc làm xanh, giảm bớt tình trạng mất an ninh lương thực và tác động do khí hậu, đồng thời ngăn chặn thiệt hại kinh tế lên đến 1.000 tỉ USD mỗi năm.

Rác thải và văn hóa tiết kiệm có mối quan hệ nhân quả chặt chẽ, nơi việc giảm thiểu, tái sử dụng và phân loại rác tại nguồn giúp tiết kiệm tài nguyên, chi phí xử lý và bảo vệ môi trường. Xây dựng "văn hóa xanh" thông qua việc hạn chế nhựa một lần, tái chế rác điện tử và tiết kiệm năng lượng là chìa khóa cho phát triển bền vững.

Bảo vệ môi trường song hành với văn hóa tiết kiệm sẽ mang lại lợi ích kép: Nuôi sống con người và nuôi dưỡng Trái Đất. Và ngược lại, nỗ lực giảm nghèo, đảm bảo an ninh lương thực chỉ thực sự bền vững khi gắn với công cuộc bảo vệ môi trường, thúc đẩy văn hóa tiết kiệm. Hay nói cách khác, văn hóa tiết kiệm là cội rễ của phát triển bền vững và bản lĩnh quốc gia. Đó chính là hai mặt của một vấn đề trong thế giới phát triển ngày nay. ■

Trung Quốc giảm áp lực cho học sinh

Trung Quốc vừa ban hành chính sách giáo dục mới nhằm giảm áp lực học tập cho học sinh và cải thiện sức khỏe thể chất, tinh thần. Theo Bộ Giáo dục, các trường bị cấm giao bài tập vượt mức cần thiết, tổ chức thi cử quá thường xuyên, đồng thời không được dùng kết quả thi để tuyển chọn học sinh, đặc biệt ở tiểu học và trung học. Giáo viên cũng không được khen thưởng hay xử phạt dựa trên thành tích thi của học sinh.

Ở bậc mầm non, trường không được áp dụng chương trình của lớp lớn hơn để tránh áp lực sớm. Từ cuối 2025, tiểu học và trung học phải kiểm soát tổng khối lượng bài tập và bảo đảm ít nhất 2 giờ hoạt động thể chất mỗi ngày. Các cải cách này nhằm giảm căng thẳng, bảo vệ sức khỏe tinh thần, phòng ngừa thiếu ngủ, lo âu và áp lực thi cử, đồng thời khuyến khích phát triển toàn diện cho học sinh.

TRÂM ANH